

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!

"SƏS" qəzeti mənim
üçün ən əziz qəzətdir

Heydar

SƏS

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

№ 085 (5805) 11 may 2019-cu il. "Əlincə" Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı. Qiyməti 40 qəpik

"Bütün dövrlərdə Heydər Əliyev öz xalqına ləyaqətlə xidmət edib"

Ümummilli lider Heydər Əliyevin anadan olmasının 96-ci ildönümündə və Heydər Əliyev Fondunun yaradılmasının 15 illiyinə həsr olunmuş təntənəli mərasim keçirilib

Səh 8 →

11 may 2019-cu il

Dahi şəxsiyyət, müdrik insan, əbədi lider!

Prezident İlham Əliyev Fəxri xiyabanda ulu öndər Heydər Əliyevin məzarını ziyarət edib

Mayın 10-u müasir müstəqil Azərbaycanın memarı və qurucusu, görkəmli dövlət xadimi, xalqımızın dahi oğlu və ümummilli lideri Heydər Əliyevin anadan olmasının 96-ci ildönümü gündündür.

Yaşarı dünyasından sonra xalqın yaddaşında qalmış hər kəsə nəsib olmur. Xalq yalnız sevdiklərini yadda saxlayır və yaşadır. Heydər Əliyev misilsiz xidmətlərinə görə hər zaman Vətəni, xalqı üçün əziz olaraq qalacaq. Çünkü bu dahi insan xalqımız qarşısındaki xidmətləri ilə hələ sağlığında ikən tarixin yaddaşında əbədiləşmiş böyük azərbaycanlıdır.

İstedadlı insanlar, böyük şəxsiyyətlər üçün zaman və məkan məhdudiyyəti yoxdur. Onlar heç bir zaman və məkana siğmırlar. Bu, əsrlərin sınağından çıxan və öz təsdiqini tapan bir fikirdir. Zaman onu da sübut edir ki, dünya-nın tarixi böyük şəxsiyyətlərin tərcüməyi-halıdır. Heydər Əliyevin tərcüməyi-hali isə Azərbaycan tarixidir. Çünkü onun hakimiyətdə olduğu illərdə Azərbaycana bəş etdiklərini tarix boyunca heç bir hakimiyət sahibi etməyib. O, Azərbaycan salnaməsində təkra-rolmaz rəhbər, qüdrətli dövlət başçısı, fədakar insan kimi qalıb. Çünkü o, Azərbaycanı dünyaya tənqidib, dünyani Azərbaycana getirib. O, Azərbaycanı qorumaq üçün yaşayıb, Azərbaycanı yaşatmaq üçün qurub-yaradıb. Heydər Əliyevin parlaq dühası onu Azərbaycan xalqının Ümummilli Liderinə, üst-

lik dünya siyasetinin nəhənglərin-dən birine çevirib. Odur ki, Azərbaycan xalqı bu böyük övladı ilə haqlı olaraq da öyünür.

“Mənim həyat amalımla yalnız bütün varlığım qədər sevdiyim Azərbaycan xalqına, dövlətçiliyimizə, ölkəmizin iqtisadi, siyasi,

mədəni inkişafına xidmət olub”, - deyən Heydər Əliyev ister sovet dönməndə, isterse də müstəqillik illərində qüdreti və zəkası, böyük müdrikliyi və uzaqqorənliyi ile Azərbaycanı dünya məmləkətləri sırasında layiqli yere çıxarıb. O, keçmiş SSRİ-nin en nüfuzlu siya-

sətçilərindən biri idi. Bu səbəbdən “Azərbaycan sənin üçün kiçikdir, sən ittifaqa lazımsan”, - deyə onu Moskvaya dəvət etdilər. Amma burada o, həm də onu gözü götürməyen məkrli qorbaçovların xəyanətinə tuş gəldi, Vətəninə dön-dü. Bu qayıdış isə daha möhtəşəm

oldu. Ümidi, inamla yolunu gözleyən xalqının arzusu ilə yenidən hakimiyətə geldi. Milyonları öz etrafında, bir bayraq altında birləşdirə bildi. Sözünün qüdreti ilə hər kəsi inandırdı. Əməlləri ilə sözünü gerçəyə çevirdi.

Ardı Səh. 3

Dahi şəxsiyyət, müdrik insan, əbədi lider!

Prezident İlham Əliyev Fəxri xiyabanda ulu öndər Heydər Əliyevin məzarını ziyarət edib

Əvvəli-Səh-2

Azərbaycan dövlət quruculuğu prosesi- ni şürtələ keçdi. Çünkü ulu öndər Heydər Əliyevin yaratdığı təmel prinsiplər düzgün yerinə yetirilmişdi. Dahi siyasi xadimin xidmətləri sayəsində dövlətçilik, azərbaycanlılıq, dünyəvilik, müasirlilik kimi ideyalar cəmiyyətin dünyagörüşü sisteminin ayrılmaz hissəsinə çevrildi, müasir Azərbaycanın mövcudluğunuñ ve inkişafının ideya əsasını təşkil etdi. Heydər Əliyev öz fəaliyyəti ilə Azərbaycanda demokratik cəmiyyətə keçid mexanizmini yaratdı, müstəqil və demokratik cəmiyyət formalaşdırmaq kimi tarixi missianın öhdəsindən uğurla gəldi. Ulu Öndər güclü dövlət, səmərəli iqtisadiyat və azad insan amillərinə əsaslanan konsepsiyası ilə müstəqil Azərbaycanın tarixində qızıl səhifələr yazdı. Heydər Əliyevin quruculuq salnaməsi azərbaycanlıların həyatına birdəfəlik daxil oldu. Onun Azərbaycana rəhbərlik illeri milli intibah dövrü kimi əbediləşdi.

Meydانا silahsız gələn bu insan qüd- retli Azərbaycan Ordusu yaratdı, cəbhəde

atəşkəsə nail oldu, iqtisadiyati dirçəltidi, ölkəmizdə böyük neft erasının əsasını qo- du. Azərbaycanın müasir tarixində misilsiz işlərə imza atdı. Heydər Əliyev dövrü Azərbaycan tarixinin, mədəniyyətinin, elminin, təhsilinin qızıl dövrünə çevrildi. Türk dünyasının bu böyük oğlu güclü dövlətçilik məktəbi de yaratdı. Heydər Əliyev ən mürəkkəb ziddiyətli tarixi proseslərin gərdişindən bacarıqla baş çıxaran, ən çətin vəziyyətlərdə belə təmkinini itirmeyən və dünyadaki geo- siyasi dəyişiklikləri realistcəsinə qiymətləndirib mənşub olduğu xalqın, ölkəsinin çıxarlarını praqmatik ağılla və təcrübəsi ilə dəqiqliklə he- sablayan bir lider idi.

AZƏRTAC xəbər verir ki, xalqımızın xilaskar oğlunun

doğum gündündə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev, birinci xanım Mehriban Əliyeva və ailə üzvləri Ümummilli Liderin məzarını ziyarət etmək üçün Fəxri xiyabana gəldilər.

Prezident İlham Əliyev ümummilli lider Heydər Əliyevin məzəri önünə əklil qoysdu, Ulu Öndərin xatirəsini ehtiramla andı.

Azərbaycan Respublikasının dövlət himni səsləndi. Sonra dövlətimizin başçısı və ailə üzvləri Ulu Öndərin ömrü-gün yoldaşı, görkəmli oftalmoloq-alim, akademik Zərifə xanım Əliyevanın xatirəsini ehtiramla anaraq məzəri üzərinə gül dəstələri qoysular. Görkəmli dövlət xadimi Əziz Əliyevin və tanınmış həkim-alim Tamerlan Əliyevin məzarları üzərinə də gül dəstələri düzüldü.

Ümummilli lider Heydər Əliyevin məzərinin ziyarət olunması mərasimində Baş nazir Novruz Məmmədov, Milli Məclisin sədri Oqtay Əsədov, Prezident Administrasiyasının rəhbəri Ramiz Mehdiyev, nazirlər, komitə və şirkət rəhbərləri, Milli Məclisin deputatları iştirak ediblər.

11 may 2019-cu il

Prezident İlham Əliyev görkəmli bəstəkar Arif Məlikov ilə vida mərasimində iştirak edib

Mayın 9-da Üzeyir Hacıbəyli adına Bakı Musiqi Akademiyasında görkəmli bəstəkar, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının həqiqi üzvü, SSRİ və Azərbaycan Respublikasının Xalq artisti, Dövlət və Heydər Əliyev mükafatları laureati Arif Məlikovla vida mərasimi keçirilib.

AZERTAC xəber verir ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva mərasimdə iştirak ediblər.

Mərasimdə çıxış edən mədəniyyət naziri Əbülfəs Qarayev Arif Məlikovun ömr yolu və bənzərsiz yaradıcılığı barədə danışdı. Qeyd edilib ki, böyük bəstəkar Qara Qarayevin tələbəsi olmuş Arif Məlikov geniş yaradıcılıq diapazonu ilə seçilən sənətkar idi. O, öz istedadını musiqimizin müxtəlif janrlarında sına夸raq instrumental, vokal, simfonik, xor və kamera əsərləri yaratmış, həm kino, həm teatr sənətinə layiqli töhfəsini vermişdir. Nazim Hikmətin librettosuna yaddığı "Mə-

həbbət efsanəsi" baleti bəstəkara dünya şöhrəti qazandırib. Balet ilk dəfə 1961-ci ilde Sankt-Peterburq Akademik Mariinski Teatrında tamaşaşa qoyulub.

Arif Məlikov səkkiz simfoniyanın, "Nağılı", "Vətən", "Metamorfoollar", "Axırıcı aşırım" simfonik poemalarının, sütilərənin, "Bu torpaqda iki nəfər", "İki qəlibin dastarı" baletlərinin, "Torpağın səsi" kantatasının, "Dalğalar" operettasının, Nazim Hikmətin sözlərinə üç romans silsiləsinin, fortepiano və orkestr üçün konsertin, kameral-instrumental əsərlərin, kinofilmlərə, teatr tamaşalarına musiqinin, bir çox mahnıların müəllifidir. Bəstəkarın musiqisi bu gün dönyanın bir çox ölkələrinin möhtəşəm teatr və konser salonda, dövlət tədbirlərində, mədəniyyət günlərində, beynəlxalq musiqi festivallarında səslənir.

Vurğulanıb ki, Arif Məlikovun təleyine yazılmış bir ömrün əfsanəsi yarım əsrden çoxdur musiqisevərləri öz cazibəsində saxlamaq-

dadır. Bəstəkarın ümummilli lider Heydər Əliyevə ithaf etdiyi "Əbədiyyət" adlı 8-ci simfoniyası Azərbaycan musiqi mədəniyyətinin növbəti sənət zirvəsidir.

Dahi Üzeyir Hacıbəyli və Qara Qarayevin bəstəkarlıq məktəbinin davamçısı olan ustad sənətkar uzun illər ərzində Bakı Musiqi Akademiyasının bəstəkarlıq kafedrasının müdürü kimi bütün səy və bacarığını yeni bəstəkarlar nəslinin yetişdirilməsinə sərf edib. Nazir onu da qeyd edib ki, Arif Məlikov fəal vətəndaşlıq mövqeyi ilə xalqın böyük hörmətini qazanmış ictimai xadim olub. 1990-ci ilin 20 Yanvar hadisəleri zamanı Azərbaycan xalqının haqq səsini dünyaya çatdırıranlar arasında Arif Məlikov da var idi.

Bildirilib ki, bəstəkarın Azərbaycan musiqi mədəniyyətinin inkişafı və təbliği sahəsində uzunmüddəli səmərəli fealiyyəti dövlət tərəfindən yüksək qiymətləndirilib. Arif Məlikov 1965-ci ildə respubli-

Rektor deyib ki, Arif müəllim esliyi kimi Bakı Musiqi Akademiyasında gənc musiqişünasların, bəstəkarların yetişməsinə böyük zəhmet sərf edib. Arif Məlikov dəyərini dəyişsə də, yazdığı əsərlər hər zaman böyük salonlarda səslənəcək, nəinki müəllifinə, həm də mənsub olduğu millətə şöhrət getirəcək.

Arif Məlikovun dəyərini dəyişməsini Azərbaycan elmi üçün də böyük itki hesab edən Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının vitse-prezidenti, akademik Isa Həbibbəyli bildirib ki, o, böyük akademik düşüncəyə malik bir musiqi xadımı id. Hər zaman Azərbaycan elmini ləyaqətlə təmsil edən Arif Məlikovun yeni sənətşünaslar, musiqişünaslar nəslinin yetişməsində müəllim, elmi məsləhətçi kimi xüsusi rolu olub. O, Azərbaycan musiqi mədəniyyəti tarixində yüksək zirvələr fəth edib. Heç tərəddüb etmədən demək olar ki, Üzeyir Hacıbəylinin "Arşın mal alan", Qara Qarayevin

kanın Əməkdar incəsənət xadimi, 1978-ci ildə Xalq artisti, 1986-ci ildə SSRİ Xalq artisti fəxri adlarına, 1986-ci ildə Azərbaycanın Dövlət mükafatına, 1998-ci ildə "İstiqlal", 2013-cü ildə "Heydər Əliyev", 2018-ci ildə "Şöhrət" ordenlerinə layiq görüllər. Nazir daha sonra deyib: "Arif Məlikov Vətəninə, elinə obasına bağlı bir insan idi. O, musiqi ilə yaşayır, musiqi ilə nəfəs alır. Lakin dünya heç kəs üçün əbədi deyil. Ancaq yaxşı ad və unudulmaz xatirələr insanı hər zaman yaşadır. Böyük bəstəkar, pedaqaq, səmimi və təvazökar insan Arif Cahangir oğlu Məlikovun xatirəsi onu tanıyanların qəlbində daimi yaşayacaqdır".

Vida mərasimində çıxış edən Bakı Musiqi Akademiyasının rektoru, Xalq Artisti Fərhad Bədəlbəyli Arif Məlikovun onun üçün doğma bir insan olduğunu söyləyib. Bildirilib ki, bəstəkarın Nazim Hikmetin sözlərinə yazılmış romansları əsl sədevirdir.

"İldirilmiş yollarla", Fikrət Əmirovun "Min bir gece" əsərlərindən sonra Arif Məlikovun "Məhəbbət efsanəsi" Azərbaycan xalqına və musiqi mədəniyyətinə dünya şöhrəti qazandırib.

Vida mərasimində Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqının katibi, professor Zemfira Qafarova və Arif Məlikovun tələbəsi Ceyhun Allahverdiyev çıxış edərək görkəmli bəstəkarın bənzərsiz sənət dünyasından səhəbət açıb, onunla bağlı xatirələrini bölüşüb'lər.

Prezident İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva mərhumun ailə üzvlərinə dərin hüznə başsağlığı veriblər. Arif Məlikovun ailə üzvləri mərhumun xatirəsinə göstərilən ehtirama görə dövlətimizin başçısına və birinci xanıma minnətdarlıqlarını bildiriblər. Vida mərasimindən sonra görkəmli bəstəkarın cenazəsi son mənzilə yola salınıb. Mərhum I Fəxri xiyabanda torpağa tapşırılıb. Allah rəhmət eləsin!

Azərbaycan dövləti ekologiyanın və ətraf mühitin mühafizəsinə xüsusi diqqətlə yanaşır

Prezident İlham Əliyev ulu öndər Heydər Əliyevin doğum gününa həsr olunan ağacəkmə aksiyasında iştirak edib

Mayın 10-da Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev, birinci xanım Mehriban Əliyeva və ailə üzvləri Zığ dairəsi Heydər Əliyev Beynəlxalq Aeroportu avtomobil yolunun 28-ci kilometrliyində salınan yaşıllıq sahəsində ulu öndər Heydər Əliyevin doğum gününe həsr olunan ağacəkmə kampaniyasında iştirak ediblər. AZERTAC xəbər verir ki, ekologiya və təbii sərvətlər nəziri Muxtar Babayev "Keçmiş yod-brom zavodunun çirkənmiş ərazilərinin təmizlənməsi" və "Heydər Əliyev Beynəlxalq Aeroportunun

yaxınlığında çirkənmiş ərazilərin təmizlənməsi" layihələri barədə Prezident İlham Əliyevə məlumat verdi.

Qeyd edək ki, dövlətimizin başçısının tapşırığına əsasən Suraxani rayonunda keçmiş yod-brom zavodunun ərazisində layuları, duz, yod və digər tullantılarla çirkənmiş 67 hektar sahənin təmizlənərək bərpa edilmesi, kollektor-drenaj sisteminin qurulması işləri uğurla icra olunub. Ümumiyyətdə, inkişaf etdirilmiş bariz nümunəsi olmaqla yanaşı, bir daha sübut edir ki, Azərbaycanda ekoloji siyasetə xüsusi diqqət ayrılır.

Prezident İlham Əliyev, birinci xanım Mehriban Əliyeva və ailə üzvləri ərazidə ağac əkildilər.

Ulu öndər Heydər Əliyevin anadan olmasının 96-ci ildönümü münasibətilə keçirilən ağacəkmə aksiyasında 4 hektar ərazidə, ümumilikdə, 3250 ağac əkildi. Ağaclar əraziye çəkilmış müasir, avtomatlaşdırılmış damcılı suvarma sistemi vasitəsilə suvarılır. Suvarma üçün su isə Hövşən Aerasiya Stansiyasından götürülür və təmizləyici qurğularda təmizləndikdən sonra suvarmaya ötürülür. Damcılı suvarma sisteminin elektrik enerjisi ilə təchizatı Sura-

xanı Günəş Elektrik Stansiyası hesabına təmin ediləcək.

Prezident İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva aksiyada iştirak edən gənclərlə görüşdülər. Dövlətimizin başçısı gənclərə ekoloji durumun yaxşılaşdırılması ilə bağlı gördüyü işlərə görə təşəkkürünü bildirdi. Azərbaycan gənclərinin çox önemli sosial-ekoloji layihələr icra etdiyini deyən dövlətimizin başçısı Bakının daha da gözəlləşdiyini, yaşıllaşdığını vurguladı.

Azərbaycan dövləti ekologyanın və ətraf mühitin mühafizəsi məsələsinə həmişə xüsusi diqqətlə yanaşır. Ölkəmizin zəngin flora və faunasının qorunması, ekoloji durumun daha da yaxşılaşdırılması, Bakının yaşıllıqlar şəherinə çevriləməsi istiqamətinə ulu öndər Heydər Əliyev bütün dövrlərdə çox böyük işlər görüb. Ümummilli Liderin əsasını qoyduğu ənənə bu gün Prezident İlham Əliyev tərəfindən ardıcıl şəkildə davam etdirilir. Təsadüfi deyil ki, Azərbaycanda reallaşdırılan milli inkişaf strategiyasının prioritət sahələrindən biri də ətraf mühitin mühafizəsini, həmçinin insanların sağlam təbii şəraitdə yaşamasını ən yüksək seviyyədə təmin etmekdir.

Dövlətimizin başçısı tərəfindən 2010-cu ilin əlkədə "Ekologiya illi" elan ediləsi isə bunun bariz nümunəsi olmaqla yanaşı, bir daha sübut edir ki, Azərbaycanda ekoloji siyasetə xüsusi diqqət ayrıılır.

Prezident İlham Əliyev neftlə və digər istehsalat tullantıları ilə çirkənmiş ərazilərin, layuları al-

tında qalan torpaqların ekoloji və ziyyətinin yaxşılaşdırılmasına da xüsusi diqqətlə yanaşır. Əhalinin ekoloji cəhdən təmiz su ilə təminatının yaxşılaşdırılması ilə bağlı əlkədə ciddi əməli işlər görürlər, milyonlarla ağac əkilər, yeni park və xiyabanlar salınır, yaşıllıqların miqyası isə ildən-ilə da ha da artırılır. Bütün bu məqsəd-yönlü layihələr ətraf mühitin qorunmasına, xüsusi də vətəndaşların sağlam mühitdə yaşamasına xidmət edir.

Birinci xanım Mehriban Əliyevin rəhbərlik etdiyi Heydər Əliyev Fondu da ölkəmizdə yeni yaşıllıqların salınmasına və mövcud yaşıllıq sahələrinin qorunmasına xüsusi diqqət yetirir. Bu məsələdə Heydər Əliyev Fonduun vitse-prezidenti, IDEA İctimai Birliyinin təsisçisi və rehbəri Leyla Əliyevanın təşəbbüsü və dəstəyi ilə həyata keçirilən layihələrin də mühüm rol var.

Müxtəlif vaxtlarda icra olunan ekoloji layihələr Azərbaycanın bütün regionlarını əhatə etməklə, ümumilikdə ölkəmizin ekoloji və ziyyətinin sağlamlaşdırılmasına böyük töhfələr verir. Bu gün Azərbaycanın hər yerində vətəndaşların iştiraki ilə ağacəkmə aksiyaları keçirilir. Bu işlərin görülməsində, yaşıllıqların salınmasında, şəhərlərimizdə və rayonlarımızda təmizlik işlərində hər bir sakin fəal iştirakçı ilə seçilir. Təsadüfi deyil ki, hazırda Azərbaycanda ekologyanın qorunması, əhalinin sağlamlığının təmin edilməsi istiqamətində görülən işlər bir çox əlkələrə nümunədir.

11 may 2019-cu il

Prezident İlham Əliyev 9 May - Qələbə Günü münasibətilə Bakıda keçirilən mərasimdə iştirak edib

İkinci Dünya müharibəsində fəşizm üzərində Qələbənin 74-cü iləndönümü münasibətilə mayın 9-da Bakıda təntənəli mərasim keçirilib. AZƏRTAC xəbər verir ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva mərasimdə iştirak ediblər.

Azərbaycan faşizm üzərində təxrixi Qələbəyə mühüm töhfələr verib. Bu şanlı Qələbədə böyük payı olan Azərbaycan xalqı cəbhəyə 600 min-dən çox oğul və qızını yola salıb. Onları təxminən yarısı döyüş meydandlarından geri qayıtmayıb. Müharibə illərində göstərdikləri igidliyə görə 130-dan çox Azərbaycan vətəndaşı Sovet İttifaqı Qəhrəmanı adına layiq görülüb, 170 mindən çox əsgər və zabitimiz müxtəlif orden və medallarla təltif edilib. Azərbaycanlı çağırıcı və könüllülərdən formalasdırılan 77-ci, 223-cü, 336-ci, 402-ci və 416-ci milli atıcı diviziyaları Qafqazdan Berlinlədən şarlı döyüş yolu keçib. Xalqımızın qəhrəman övladları Moskva, Leningrad, Kiyev, Stalingrad, Simferopol, Odessa və irili-xirdəli digər yüzlərlə

yaşayış mətaqəsi uğrunda rəşadətli döyüşüb'lər. Qəhrəman azərbaycanlılar Polşa, Çexoslovakiya, Yuqoslaviya və digər ölkələrin azad olunmasında da yaxından iştirak ediblər. Partizan hərəkatında iştirak edən soydaşlarımızın da qəhrəmanlıq nümunələri saysız-hesabsızdır. İkinci Dünya müharibəsində şərəfli döyüş yolu keçən Azərbaycan övladlarının heç vaxt yaddaşlardan silinməyen qəhrəmanlıq və şücaəti gənc nəsi üçün əsl vətənpərvərlik nümunəsidir. Xalqımız faşizme qarşı müharibədə döyüş meydانları ilə yanaşı, arxa cəbhədə də əsl əzmkarlıq nümayiş etdirib. İkinci Dünya müharibəsində Qələbənin qazanılmasında Bakı nefti əvəzsiz rol oynayıb. 1941-1945-ci illər müharibəsi zamanı Sovet İttifaqının sərf etdiyi neftin 70 faizindən çoxu, benzinin 80 faizi, motor yağılarının isə 90 faizi Azərbaycanın payına düşüb. Azərbaycan Berlinin alınması zamanı Almaniya səmasında uçan 7 min hərbi təyyarənin yanacaq təchizatında mühüm rol oynayıb. Xalqımız cəbhəyə 7 tondan çox donor qanı göndərib, döyüşən ordunun ərzəq və isti geyimlə təchizatında feal

mövqeyi ilə seçilib. Azərbaycan fəşizm üzərində Qələbə namine bütün imkanlarını maksimum səfərbər

edib. Ümummilli lider Heydər Əliyev hakimiyyətdə olduğu bütün dövrlərde mühərbiə veteranlarının problemlərinə xüsusi diqqət yetirib, onlara hərtərəfli qayğı ilə yanaşib və sosial məsələlərinin həlli istiqamətində mühüm addımlar atıb. Mehəz Ulu Önderin ədaləti uca tutması sayəsində İkinci Dünya müharibəsi iştirakçılarının mənəvi haqları müstəqilliyin ilk illərində özlərinə qaytarılıb və 1994-cü ildən başlayaraq Azərbaycanda 9 may - Qələbə Günü qeyd olunur. Ümummilli Lider mühərbiə veteranlarını "Xalqımızın qızıl fondu" adlandırrırdı. Ulu önder Heydər Əliyevin bu sahədəki siyasetini uğurla davam etdirən Prezident İlham Əliyev İkinci Dünya müharibəsinin ağır və çətin sınaqlarından keçmiş veteranların qayğılarına həssaslıqla yanaşır.

Qələbə bayramı ərefəsində Prezident İlham Əliyevin mühərbiə veteranlarına qayığının artırılması, onların sosial müdafiəsinin daha da möhkəmləndirilməsi ilə bağlı sərəncamlar imzalaması artıq ənənə hali alıb. Azərbaycan Prezidentinin 2019-cu il 23 aprel tarixli Sərəncamı ilə İkinci Dünya müharibəsinin iştirakçılarının fealiyyəti ilə əlaqədar cari məsələlərin həlli və nəzərdə tutulan tədbirlərin həyata keçirilməsinin təmin olunması üçün 2019-cu ilin dövlət bütçəsində nəzərdə tutulmuş Prezidentin ehtiyat fondundan Veteranlar Təşkilatına 300 min manat qazılıb. Bütün bunlar bir daha təsdiqləyir ki, mühərbiə veteranlarına hərtərəfli qayğı və diqqət Azərbaycanda dövlət siyasetinin başlıca prioritətlərindən biridir.

İkinci Dünya müharibəsinin veteranları xalqımızın fəxridir. Onların mühərbiə illərində göstərdiyi qəhrəmanlıq bu gün de böyük hörmətlə xatırlanır, həlak olan soydaşlarımızın xatirəsi ehtiramla yad olunur. Büyük Qəlebənin qazanılmasından 74 il keçəsə də, İkinci Dünya müharibəsində misilsiz şəxəsliqlər göstərən cəsur sərkərdənin xatirəsi ehtiramla yad etdi. Prezident İl-

ham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva Böyük Vətən müharibəsində həlak olmuş və ya sonralar vəfat etmiş döyüşçülərin dul arvadlarına, həmin dövrdə arxa cəbhədə fədakar eməyinə görə ordu və medallarla təltif edilmiş şəxsələr, döyüş cəbhələrinin arxa hüdudları, yaxud döyüşən ordunun əməliyyat zonaları daxilində ordunun və ordunmanın mənafeyi üçün tapşırıqları yerinə yetirmiş xüsusi birləşmələrin işçilərinə, Leningrad şəhərinin müdafiəsinə görə müvafiq medal və döş nişanı ilə təltif edilmiş şəxsələr, habelə Leningrad şəhərinin mühasirəsi iştirakçılarına 500 manat məbleğində birdefəli maddi yardım verilib. Respublikamızda mühərbiə veteranlarına dövlət qayığının artırılması ilə bağlı əlavə tədbirlər haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2019-cu il 7 may tarixli Sərəncamına əsasən isə Mühərbiə, Əmək və Silahlı Qüvvələr Veteranları Təşkilatının maddi-texniki bazasının gücləndirilməsi, habelə Təşki-

rakçılarına 1 000 manat məbleğində, Böyük Vətən müharibəsində həlak olmuş və ya sonralar vəfat etmiş döyüşçülərin dul arvadlarına, həmin dövrdə arxa cəbhədə fədakar eməyinə görə ordu və medallarla təltif edilmiş şəxsələr, döyüş cəbhələrinin arxa hüdudları, yaxud döyüşən ordunun əməliyyat zonaları daxilində ordunun və ordunmanın mənafeyi üçün tapşırıqları yerinə yetirmiş xüsusi birləşmələrin işçilərinə, Leningrad şəhərinin müdafiəsinə görə müvafiq medal və döş nişanı ilə təltif edilmiş şəxsələr, habelə Leningrad şəhərinin mühasirəsi iştirakçılarına 500 manat məbleğində birdefəli maddi yardım verilib. Respublikamızda mühərbiə veteranlarına dövlət qayığının artırılması ilə bağlı əlavə tədbirlər haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2019-cu il 7 may tarixli Sərəncamına əsasən isə Mühərbiə, Əmək və Silahlı Qüvvələr Veteranları Təşkilatının maddi-texniki bazasının gücləndirilməsi, habelə Təşki-

İlham Əliyev: "Sosial sahə bizim üçün prioritet sahədir"

Prezident İlham Əliyev DOST Agentliyinin və ilk DOST mərkəzinin inzibati binasının açılışında iştirak edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva mayın 9-da Bakının Yasamal rayonunda Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin tabeliyindəki Dayanıqlı və Operativ Sosial Təminat (DOST) Agentliyinin və ilk DOST mərkəzinin inzibati binasının açılış mərasimində iştirak ediblər. AZERTAC xəbər verir ki, dövlətimizin başçısı inzibati binanın rəmzi açılışını bildirən lenti kəsdi. DOST Agentliyinin və ilk DOST mərkəzinin 7 mərtəbəli inzibati binasının memarı Nəriman İmaməliyevdir. Neomodernizm üslubunda inşa edilən bu bina mühəndis sistemləri baxımdan ən müasir tələblərə cavab verir.

Prezident İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva binada yaradılan şəraitə yaxından tanış oldular. Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi naziri Sahil Babayev bi-

sosial hüquqları barədə məlumat veriləcək. Qeyd edək ki, ilk DOST mərkəzi gün ərzində 350 vətəndaş qəbul edə biləcək. Mərkəz ilkin mərhələdə Bakının Yasamal və Səbail rayonlarının əhalisinə xidmət edəcək. İl ərzində 100 mindən artıq vətəndaşa "bir pəncərə" prinsipi ilə məşğulluq, əmək, əllilik və sosial müdafiə sahələrində 126 xidmət göstəriləcək.

Dövlətimizin başçısı və birinci xanım əlliiliyi olan şəxslərin əl işlərindən ibarət sərgiyə də baxıdilar. Əhalinin sosial müdafiəsi istiqamətində son iller görülen işlərlə bağlı da məlumat verildi. Sonra DOST Agentliyinin E-sosial portalı, E-pensiya və məşğulluq altsistemi barədə videoçarx nümayiş olundu.

Vurğulandı ki, hazırda dünya təcrübəsində oxşar layihələr olsada, DOST mərkəzləri əhalinin məşğulluğu, əmək, sosial müdafiə və təminat sahələri üzrə 126 xidmətin "bir pəncərə" dən təqdim

315 nəfər, DOST mərkəzlərində kateqoriyasından asılı olaraq 50-100 nəfər xüsusi təlim keçən sosial agentlər və sosial işçilər fəaliyyət göstərəcək. "Gənc DOST" könüllülər programı hazırlanıb və artıq 50 könüllü işə başlayıb. Hər mərkəzdə 30-50 könüllünün, gələcəkdə isə yaşılıların celbi de nəzərdə tutulur.

Prezident İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva DOST Agentliyinin bir qrup işçisi və "Gənc DOST" könüllüləri ilə görüşdürlər. Prezident İlham Əliyev:

"Öziz dostlar, bu gün əlkəmizin həyatında çox əlamətdar bir gündür. İlk DOST mərkəzi açılır, fəaliyyətə başlayır. Bu münasibətlə siz ərakdən təbrik edirəm. Keçən ilin avqust ayında mənim Sərəncamla DOST Agentliyi yaradıldı və şadam ki, qısa müddət ərzində, heç bir il keçməmiş birinci mərkəz artıq fəaliyyətə başlayır. Bildiyiniz kimi, Bakıda, bütün bölgələrdə bütövlükdə 31 mərkəz yaradılacaq. Vətəndaşlara yüksək xidmət göstərmək üçün burada bütün şərait, bütün imkanlar var. Bina çox gözəldir, müasirdir, həm xarici görünü-

şü, həm də dizayn-tərtibat baxımdan. Bu, bir daha onu göstərir ki, sosial sahə bizim üçün prioritet sahədir. Hər mərkəzdə təqribən 100-150 iş yeri olacaq, bu da çox önemlidir. Hər bir mərkəzdə könlüllülər qrupu fəaliyyət göstərəcək. Beləliklə, bu mərkəzlər vətəndaşlara yüksəksəviyyəli xidmət etmək üçün gözəl şərait yaradacaqdır.

Sosial sahə bizim üçün prioritet sahədir. Bu sahəyə çox böyük diqqət göstərilir və bu istiqamətdə aparılan islahatlar artıq özünü göstərir. DOST Agentliyinin yaradılması bu istiqamətdə atılmış çox önemli islahatdır. Növbəti illərdə bu agentliyin fəaliyyətinin genişləndirilməsi əminəm ki, vətəndaşlar tərəfindən də çox yüksək qiymətləndirilecək. Beləliklə, bu sahə ilə bağlı bizim siyasetimiz daha da geniş miqyasda və məqsədönlü şəkildə icra ediləcəkdir. Sosial sahə hər bir ölkə üçün böyük önem daşıyır. Azərbaycanda da bu sahəyə böyük diqqət göstərilir. Bizim si-

sabına. Bu əlavə maliyyə resursu imkan verir ki, biz pensiyaları, maaşları, sosial müavinətləri artırıq və bunu edirik. Bildiyiniz kimi, bu yaxınlarda çox ciddi sosial paket hazırlanıb təsdiqləndi və 3 milyona yaxın insan bu imkanlardan bəhələnib. Bundan sonra da bu istiqamətdə işlər aparılacaq, minimum əməkhaqqının, minimum pensiya-nın artırılması gündəlikdə duran məsələlərdir. Məşğulluğun inkişafı - yəni, qeyri-qanuni məşğulluqla mübarizə nəticə verir və beləliklə, əlkəmizin iqtisadi və sosial siyaseti bir-biri ilə ulaşır. Bu, belə də olmalıdır. Ancaq biz bunu tam şəkil-də icra etsək, əlkəmizin dayanıqlı uğurlu inkişafı təmin olunacaqdır.

Sosial sahədə bir önemli təşəbbüs də Özünüməşğulluq Programıdır. Mən çox şadam ki, vətəndaşlar bu programda çox böyük maraq göstərirler. Biz artıq bir neçə ildir ki, bu işlərlə meşguluz. Son dövrə bu sahədə daha fəal iş aparılır və şadam ki, müraciətlərin sayı artır.

nada yaradılan şərait barədə məlumat verdi.

Bildirdi ki, mərkəzdə xidmətin asanlaşdırılması məqsədilə elektron lövhələr və məlumat köşkü yaradılıb. Nazirliyin aidiyəti qurumlarının fəaliyyəti mərkəzdə əlaqəli şəkildə təmin edilib. Əlliyyi olan şəxslər üçün lazımi şərait yaradılıb. Xidmətlər vahid standartlar əsasında və bir-birinə integrasiya olunmuş şəkildə elektron müstəvidə təqdim olunur. DOST mərkəzlərində proaktiv xidmətlər də göstərilecek, vətəndaşlara bu və ya digər

yasətimiz sosialyönlü siyasetdir. Çalışırq bütün əlavə gəlirlərimizi sosial sahəyə yönəldək ki, vətəndaşların rifah hali daha da yaxşılaşın, işsizlikle bağlı problemlər daha da yüksək səviyyədə həll olunsun və əlkəmizin dinamik inkişafı təmin edilsin. Əlbəttə buna nail olmaq üçün, ilk növbədə, iqtisadi inkişaf olmalıdır və biz bu məsələ ilə bağlı ciddi məşğuluq. Qeyri-neft sektorunun, sahibkarlığın inkişafı bir-biri ilə bağlı olan məsələlərdir. Hesab edirəm ki, Azərbaycanda bu istiqamətdə işlər uğurla gedir. İqtisadiyyatımız çoxşaxəli iqtisadiyyata çevrilir. Bildiyiniz kimi, özəl sektor ümumi daxili mehsulumuzda təqribən 80 faiz təşkil edir. Beləliklə, iqtisadi artım, iqtisadi sahədə aparılan islahatlar, bündə daxil olmalarının artımı, əlbəttə ki, sosial sahəyə böyük diqqət göstərmək üçün imkan yaradır. Deyə bilerəm ki, bu ilin dörd ayında vergi və gömrük orqanları təqribən 400 milyon manat yaxın əlavə vəsait toplayıblar - 270 milyon manat vergi orqanları, 100 milyon manatdan bir qədər çox gömrük orqanları. Yenə də şəffaflıq, yenə də islahatlar he-

Mənim təşəbbüsümle biz Dünya Bankı ilə bu məsələni müzakirə etdik. Biz onları da bu işlərə cəlb etdik. Dünya Bankı da öz maliyyə resurslarından istifadə edərək bu sahəyə vəsait ayıracaq və beləliklə, bu il təqribən 10 minə yaxın vətəndaş Özünüməşğulluq Programı ilə əhatə olunacaq. Gələcəkdə bu işin miqyası artmalıdır. Bu, həm məşğulluğun artırılmasına xidmət edəcək, eyni zamanda, ölkə iqtisadiyyatına böyük töhfə olacaq. Özünüməşğulluq Proqramının qeyri-neft sektorunun, kənd təsərrüfatının, xidmət sektorunun inkişafı üçün çox böyük əhəmiyyəti var.

Bizim siyasetimiz demək olar ki, DOST mərkəzlərində öz əksini tapır - islahat, innovasiya, korrupsiyaya, rüşvətxorluğa qarşı mübarizə, yeni texnologiyalar, gənclərin bu işlərə cəlb olunması, könüllülərin fəaliyyəti. Yəni, bu mərkəzler müasir Azərbaycanın simasını əks etdirir və əlkəmiz məhz bu yolla inkişaf etməlidir. Müasirlik, yenilik, islahatlar, gənclərin bu işlərə böyük dərəcədə qoşulması əlkəmizin inkişafına xidmət göstərəcək."

Sonda xatire şəkli çəkdirildi.

10 may 2019-cu il

“Bütün dövrlərdə Heydər Əliyev öz xalqına ləyaqətlə xidmət edib”

Ümummilli lider Heydər Əliyevin anadan olmasının 96-ci ildönümündə və Heydər Əliyev Fondunun yaradılmasının 15 illiyinə həsr olunmuş təntənəli mərasim keçirilib

Mayın 10-da Azərbaycan xalqının ümummilli lideri Heydər Əliyevin anadan olmasının 96-ci il dönümüne və Heydər Əliyev Fondunun yaradılmasının 15 illiyinə həsr olunmuş təntənəli mərasim keçirilib. AZƏRTAC xəbər verir ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev, xanımı Mehriban Əliyeva və ailə üzvləri mərasimdə iştirak ediblər. Dövlətimizin başçısı mərasimdə nitq söyleyib. Prezident İlham Əliyev öz nitqində qeyd edib ki, bu gün Azərbaycan xalqı bir daha Ulu Öndərin əziz xatirəsinə hörmət və ehtiramını bildirir:

“Azərbaycan xalqı Heydər Əliyevi sevirdi, ona inanırdı, ona hə-

mişə dəstək olurdu. O isə öz həyatını Azərbaycan xalqına həsr etmişdir. Bütün dövrlərdə Heydər Əliyev öz xalqına ləyaqətlə xidmət etmişdir. Həm sovet dövründə, həm müstəqillik illərində Azərbaycanın inkişafı üçün çox böyük fədakarlıq göstərmişdir. Təkcə onu demək kifayətdir ki, sovet dövründə - 1970-ci illərdə, 1980-ci illərin əvvəllərində Azərbaycan Heydər Əliyevin rəhbərliyi ilə ən geridə qalmış respublikalardan birindən ən qabaqcıl respublikalardan birinə çevrilmişdir. Məhz o illərdə çox möhkəm sənaye potensialı yaradılmışdır, infrastruktur layihələri icra edilmişdir. O layihələr ki, bu gün də müstəqil Azərbaycana xidmət göstə-

rir. Heydər Əliyevin yüksək şəxsi keyfiyyətlərini və Azərbaycanda əldə edilmiş nəticələri nəzərə alaraq, 1982-ci ildə o, Moskvaya dəvət olundu, yüksək vəzifəyə - Nəzirlər Soveti sədrinin birinci müavini vəzifəsinə təyin edildi. Bu vəzifədə də uğurla çalışırdı, o cümlədən Azərbaycanın inkişafı ilə bağlı verdiyi tapşırıqlar, qəbul etdiyi qərarlar o vaxt da ölkəmizin inkişafına xidmət göstərirdi. Yəni, o, Azərbaycanla daim maraqlanırdı, Azərbaycanda gedən işlərə böyük maraq və dəstək göstərirdi. 1987-ci ildə vəzifədən gedəndən sonra xalqımız, respublikamız üçün problemlər başladı. İki həftə də keçməmiş erməni millətçiləri Dağlıq Qarabağı Azərbaycandan ayırbı Ermənistana verilməsi haqqında iddia qaldırdılar. Güclü Heydər Əliyev amili imkan verirdi ki, bu məsələ bundan əvvəl dövrə qaldırılsın. Halbuki, be-

lə cəhdler, belə meyillər var idi. Ancaq Heydər Əliyev amili buna imkan vermedi.

Deyə bilərem ki, əger Heydər Əliyev o vaxt Azərbaycanın rəhbərliyində olsayıdı, heç şübhəsiz ki, Dağlıq Qarabağ problemi heç vaxt yaranmazdı. O vaxtdan xalqımız üçün böyük problemlər başladı. Dağlıq Qarabağda xüsusi idarəetmə komitəsi yaradıldı və separatçı meyillər geniş vüsət aldı. Pensiyada olan Heydər Əliyev Moskvada yaşayırı və hər zaman Azərbaycan haqqında düşündürdü. Göründü ki, respublikada vəziyyət kifayət qədər mürəkkəbdir, xoşagəlməz hallar baş verir, respublika tənəzzülə uğrayır. Hədisələrin gələcək inkişafı göstərdi ki, onun təhlili demək olar tam dəqiq və düzgün idi.

Qanlı Yanvar faciəsindən dərhal sonra Heydər Əliyev öz səsini ucaltdı, öz xalqı ilə birlikdə oldu-

"Bütün dövrlərdə Heydər Əliyev öz xalqına ləyaqətlə xidmət edib"

Ümummilli lider Heydər Əliyevin anadan olmasının 96-ci ildönümüne və Heydər Əliyev Fonduñun yaradılmasının 15 illiyinə həsr olunmuş təntənəli mərasim keçirilib

Əvvəli-Səh-8

O vaxt Sovet İttifaqının dağılmasına hələ iki il var idi. Bəlkə də heç kimin ağlına gələ bilməzdi ki, Sovet İttifaqı dağıla bilər. Ona görə məhz o anda, xalqımız üçün ən ağır anda Heydər Əliyevin bu addımı, bu bəyanatı əlbətə ki, böyük cəsarət tələb edirdi, bir daha onu göstərirdi ki, o, hər zaman Azərbaycan xalqı ilə bir yerdədir. Ondan sonra bu qanlı cinayətə etiraz olaraq uzun illər ərzində üzvü olduğu kommunist partiyasının sıralarını tərk etdi. Bu da böyük cəsaret tələb edirdi. Təbii ki, ondan sonra ona və onun ailə üzvlərinə qarşı təzyiqlər, təqiblər başlamışdır. Bu təzyiqlərin müxtəlif formaları var idi. Bir sözə, ona təzyiq etmək və cəzalandırmaq üçün praktiki addımlar atıldı. Hətta bizde məlumat var idi ki, onun hebsi ilə bağlı məsələ müzakirə edilirdi.

Bakıya gəldi, ovaxtkı rəhbərlik ona Bakıda yaşamağa imkan vermedi, doğulduğu Naxçıvan Muxtar Respublikasına üz tutdu. O da tarixin hökmü idi. Çünkü o vaxt Naxçıvan çox ağır vəziyyətdə idi. Erməni separatçılarının ve onların havadarlarının Azərbaycana qarşı məkərli planlarında Naxçıvanın işğalı da var idi. Məhz Heydər Əliyev amili, onun iradəsi, xalqın ona olan inamı Naxçıvanı bu böyük beladan qurtara bildi. O vaxt onun rəhbərliyi ilə Naxçıvanada səfərbərlik işləri aparılmışdır. Sərhəddə şiddetli döyüşlər gedirdi və Naxçıvan öz torpağını qoruya bildi.

Naxçıvanda digər yaddaşalan hadise Azərbaycanın tarixində qızıl hərflər yazılib. Məhz Heydər Əliyevin təşəbbüsü və sədrliyi ilə Naxçıvan Ali Məclisinin - ovaxtkı Ali Sovetin sessiyasında Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin üçrəngli bayraqı dövlət bayrağı elan edildi. Azərbaycan Ali Soveti qarşısında vəsatət qaldırıldı ki, oxşar qərar ölkə miqyasında qəbul edilsin. Yeni, bu, tərrixdir. Bu tarix bir daha göstərir ki, Heydər Əliyev hər zaman Azərbaycan xalqının yanında idi. Xalq ona böyük dəstək verirdi, o da gücü xalqın inamından, məhəbbətindən alındı.

Azərbaycanda ovaxtkı vəziyyət bizim yadımızdadır. O vaxt - 1992-ci ildə hakimiyəti qanunsuz yollarla zəbt etmiş AXC-Müsavat cütlüyü ölkəmizi, gənc, müstəqil dövləti uğuruma aparırdı. Xaos, anarxiya, özbaşınalık, total böhran hökm süründü, talançılıq, rüşvətxorluq baş alıb gedirdi, ölkə idarəolunmaz vəziyyətə düşmüşdü. Siyasi, iqtisadi, hərbi böhran gənc dövlətin dayaqlarını sarsırdı. Azərbaycan xalqı bu xəyanətkar hakimiyətə bir il dözə bildi. Bir ildən sonra onlar tarixin arxivinə göndərildi. O vaxt torpaqlarımız işgal altına düşdü. Şuşa, Laçın, Kəlbəcər rayonlarının işgal altına düşməsi Ermənistanla Dağlıq Qarabağ arasında coğrafi əlaqə yaratdı.

Azərbaycan öz inkişaf yolu Heydər Əliyevin simasında görürdü və müraciət edərək onu dəvət etdi. Heydər Əliyevin o vaxt 70 yaşı var idi, ömrünün böyük hissəsi geridə qalmışdı. Ancaq xalq sevgisi, xalqa olan məhəbbət və böyük məsuliyyət hissi onu bu dəvəti qəbul etməyə sövq etdi. Beləliklə, müstəqil Azərbaycanın müstəqil həyatı başladı. Çünkü tam qətiyyətlə deyə bilərəm ki, 1993-cü il qədər bizim dövlət müstəqilliyimiz şərti xarakter daşıyırı. Atributlar var idi, ancaq ölkə müstəqil siyaset apara bilmirdi. 1993-cü il dönləş nöqtəsi oldu. Məhz Heydər Əliyeva xalq tərəfindən göstərilən inam, etimad imkan verdi ki, ölkə bu ağır vəziyyətdə, vətəndaş müharibəsinin fəsadlarından leyaqətlə çıxa bilsin və belə de oldu. Sabitlik yaradıldı, inkişafa yol açıldı, bütün sahələrdə, ilk növbədə, siyasi sahədə islahatlar icra edilməye başlandı. Çünkü o vaxt Azərbaycanda siyasi sistem hələ formalaşmamışdı. Siyasi sistemin formalaşmasında

1992-ci ildə Naxçıvanda yaradılmış Yeni Azərbaycan Partiyasının rolunu qeyd etməliyəm. Onu da bildirməliyəm ki, özlərini demokrat adlandıran şəxslər o vaxt imkan vermedilər ki, Yeni Azərbaycan Partiyasının təsis qurultayı Bakıda keçirilsin. Bir qrup vətənpərvər ziyanlı Naxçıvana gedərək Heydər Əliyevin iştirakı ile Yeni Azərbaycan Partiyasının təsis qurultayını keçirdilər.

Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə senzura ləğv edildi. O vaxt Azərbaycanda metbuat azadlığı yox idi. Senzuranın ləğvi də Ulu Önderin gələcəyə yönəlmış baxışlarını tam ekş etdirirdi.

Ordu quruculuğu prosesi başlamışdır. Çünkü o vaxta qədər nizami ordu yox idi. İqtisadi sahədə çox ciddi islahatlar aparılmışdır, o cümlədən kənd təsərrüfatı sahəsində. O islahatlar ki, bu gün bizim apardığımız islahatlar üçün gözəl zəmin yaradır. Sənaye potensialının inkişafı ilə bağlı önemli addımlar atılmışdır. Sərmaye qoyuluşu Azərbaycanda artıq bir amil kimi mövcud oldu. "Ösrin kontraktı"nın imzalanması əlbətə ki, tarixi hadisədir. 1994-cü ilin sentyabrında bu kontraktın imzalanması bu gün müstəqil Azərbaycanın inkişafını böyük dərəcədə təmin etmişdir. Bu kontraktdan əldə edilən gəlirlər ölkəmizin bütün sahələrində özünü bürüzə verir - insanların rifah halının yaxşılaşması, ordu potensialının gücləndirilməsi, məcburi köçkünlərin problemlərinin həlli, infrastruktur layihələrinin icrası. Əgər bizim maliyyə imkanlarımız olmasaydı, bu işləri nəyin hesabına görə bilərdik? Bu maliyyə imkanları bize "Ösrin kontraktı" yaradı. Mən o dövrü yaxşı xatırlayıram. O vaxt Dövlət Neft Şirkətinin vitse-prezidenti kimi digər yoldaşlarla bu məsələ ilə ciddi məşğul idim. Bu kontrakt Azərbaycan üçün ən məqbul şərtlərle imzalanmışdır və bu, bugünkü reallıqda özünü gösterir. Bu yaxınlarda kontraktın müddəti 2050-ci ilə qədər uzadıldı. Azərbaycan bu kontraktın faydasını görəcəkdir.

2003-cü ildə prezident seçkiləri ərefəsində mən bəyan etmişdim ki, əgər xalq ettimad göstərərsə, Heydər Əliyev siyasetini davam etdirəcəyəm və xalq Heydər Əliyev siyasetinə səs verdi. O vaxtdan bu günü qədər Azərbaycan böyük və uğurlu yol keçdi, müstəqillik daha da möhkəmləndi. Azərbaycanda sabitlik təmin olunub, sabitliyin təminatçısı Azərbaycan xalqıdır. Bizim beynəlxalq mövqelərimiz böyük dərəcədə möhkəmləndi. Bu gün Azərbaycan dünya miqyasında çox müsbət nüfuzlu malik olan bir ölkədir. Biz Ulu Önderin doğum gününü yaxşı nəticələrlə, böyük planlarla qarşılıyırıq. Əminəm ki, bütün planlar reallaşacaq. Necə ki, bu günə qədər reallaşıb, bundan sonra da reallaşacaq. Çünkü buna bizim iradəmiz də çatır, gücümüz də var, xalq da bizim siyasetimizi dəstəkləyir. Biz bundan sonra yalnız və yalnız ugurlar və qələbelər yolu ilə gedəcəyik."

Sonra Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Dövlət Neft Şirkətinin birinci vitse-prezidenti, akademik Xoşbəxt Yusifzadəyə Heydər Əliyev Mükafatının verilməsi ilə bağlı Sərəncamı oxundu.

Prezident İlham Əliyev Heydər Əliyev Mükafatının akademik Xoşbəxt Yusifzadəyə təqdim etdi. Daha sonra Heydər Əliyev Fondu tərəfindən təsis edilmiş "Qızıl çinar" beynəlxalq mükafatının 2019-cu il üzrə qalibləri elan olundu.

Heydər Əliyev Fonduñun prezidenti Mehriban Əliyeva Üzeyir Hacıbəyli adına Azərbaycan Dövlət Simfonik Orkestrinin dirijoru, Almaniya Münxen Yeni Filarmoniyasının Simfonik Orkestrinin baş dirijoru, Əməkdar artist Fuad İbrahimova və Daun Sindromlu Uşaqların Reabilitasiya Mərkəzinin direktor müavini Zərifə Məmmədovaya "Qızıl çinar" beynəlxalq mükafatlarını təqdim etdi.

Leyla Əliyeva Bakının Buzovna qəsəbəsindəki 1 sayılı psixonevroloji sosial xidmət müəssisəsini ziyarət edib

Məyin 9-da Heydər Əliyev Fonduñun vitse-prezidenti Leyla Əliyeva paytaxtın Buzovna qəsəbəsindəki 1 sayılı psixonevroloji sosial xidmət müəssisəsinin sakinlərini ziyarət edib. AZƏRTAC xəber verir ki, 1974-cü ildə yaradılan 1 sayılı psixonevroloji sosial xidmət müəssisəsi Heydər Əliyev Fonduñun təşəbbüsü ilə əsaslı temir olunaraq bu ilin fevral ayında istifadəyə verilib.

Yenidənqurma işlərindən sonra burada yaşayıncların sağlamlığı və rahatlığı üçün müasir standartlara uyğun şərait yaradılıb. Heydər Əliyev Fondu növbəti dəfə burada xüsusi qayğıya ehtiyacı olan insanlar üçün şəhər teşkil etdi. Fondu vitse-prezidenti Leyla Əliyeva tədbirə gelərək müəssisənin sakinləri ilə görüşdü, onlarla səhəbət etdi, burada yaradılan şərait, bu kateqoriyadan olan insanların müalicəsi ilə maraqlandı.

Xüsusi qayğıya ehtiyacı olanlar 1 sayılı psixonevroloji sosial xidmət müəssisəsində gün ərzində gördükleri işlərden danışdır, necə əyləndiklərini söylədilər, təessüratlarını bölüşdülər. Müəssisəyə sosial xid-

mətə ehtiyacı olan psixotik simptomatika mərhələsinə çatmayan şəxslər qəbul edilir. Ölkəmizdə sağlamlıq imkanları məhdud olan, xüsusi qayğıya ehtiyac duyan şəxslərin tibbi və sosial reabilitasiyasının gücləndirilməsi istiqamətində mühüm addımlar atılır. Dövlət bu qəbəldən olan şəxslərin çoxsaylı sosial proqramlara, o cümlədən reabilitasiya, pulsuz istirahət və texniki-bərpə təminat proqramlarına cəlb olunmasını həyata keçirir. Dövlət səviyyəsində bu istiqamətdə reallaşan tədbirlərə Heydər Əliyev Fonduñun xüsusi töhfəsi var. Bu cür layihələrin icrası həm də onu göstərir ki, necib təşəbbüsleri və layihələri ilə seçilən Heydər Əliyev Fonduñun xüsusi qayğıya ehtiyacı olanların sosial məsələlərinin həlli, onların müalicə və reabilitasiya işinin yüksək səviyyədə təşkil edilməsi istiqamətində həyata keçiridiyi tədbirlər davamlı xarakter alıb. 1 sayılı psixonevroloji sosial xidmət müəssisəsinə Heydər Əliyev Fonduñun hədiyyələri təqdim edildi.

Zəmanəni qabaqlayan fenomen - Heydər Əliyev döhası

“Newtimes.az” portalında Azərbaycan Respublikasının Baş Naziri Novruz Məmmədovun “Zəmanəni qabaqlayan fenomen - Heydər Əliyev dühəsi” sərlövhəli məqaləsi dərc olunub. AZƏRTAC məqaləni təqdim edir.

Bu gün dünyada ele bir xalq tapmaq olmaz ki, tarixinin taleyülü və mürəkkəb mərhələsində onun taleyində müstesna rol oynamış, dövlətçilik ənənələri formalaşdırılmış milli lideri olmasın. Belə liderlərin mənalı və zəngin həyat sehifelərini vərəqləyərkən, onların mənsub olduğu xalqların da dövlətçilik ənənələri, tarixi, inkişaf səviyyəsi barədə aydın təsəvvür yaranır. Bu dahi şəxsiyyətlər yüksək mənəvi aləmləri ilə, ali bəşəri və milli ideallara, ümummilli mənafələrə ürekdən bağlılıqları ilə milyonların qəlbində özleri üçün möhtəsəm abidə ucaldırlar.

Her bir xalqın tarixdəki yeri və rolu mürəkkəb siyasi şəraitdə məsuliyyəti üzərində götürərək onun taleyində misilsiz rol oynamış, müttərəqqi ideyaları, qeyri-adi idarəciliik keyfiyyətləri ilə müdrikcəsinə və uzaqgörənliklə sabit dövlətçilik ənənələri yaratmış dahi şəxsiyyətin fəvqələdə missiyası ilə şərtlənir. Tanrıının bəş etdiyi belə seçilmiş şəxsiyyətlər xalqlarının əsrlər boyu cılalanmış dövlətçilik təfəkkürü, siyasi dünyagörüşü, milli dəyerleri əsasında optimal dövlət modeli və siyasi varislik ənənələri yaradırlar. Ruslar üçün bu şəxsiyyət I Pyotr, amerikalılar üçün Corc Vaşington, ingilislər üçün Uinston Çörçil, fransızlar üçün Şarl de Qoll, almanlar üçün Otto fon Bismark, çinlilər üçün Mao Tszedun, türklər üçün Mustafa Kamal Atatürkdürse,

azərbaycanlılar üçün Heydər Əliyevdir!

XX əsr tariximizin parlaq siması, böyük şəxsiyyəti olan ümummilli lider Heydər Əliyevin siyasi portreti də Azərbaycan xalqının dövlətçilik təfəkkürünün, tarixin sınağından şərəflə çıxmış unikal idarəciliğ məktəbinin, müasir ictimai-siyasi, felsefi fikrin ən davamlı keyfiyyətlərinin canlı təcəssümüdür. Tarixşünaslıq elmi Heydər Əliyev şəxsiyyətini öyrəndikcə, əslində, müstəqil Azərbaycan dövlətinin tarixi keçmişini, bu gününü, ölkəmizdə həyata keçirilən dövlət quruculuğu prosesini öyrənir.

Tarixi gerçəkliliklərin müqayisəsi böyük şəxsiyyətlərin fəaliyyətinin qiymətləndirilməsində ən obyektiv istinad yerdidir. Bu mənada, ulu önder Heydər Əliyevin rəhbərlik etdiyi Azərbaycan istisnasız olaraq daim iştirakçı, iqtisadi, sosial, humanitar və mədəni sahələrdə intibahə can atan, hər addımda insan və şəxsiyyət amilini uca tutan ölkə kimi görünürlər.

Umummilli lider Heydər Əliyevin müdrik və uzaqgören idarəciliyi sayesində müstəqil Azerbaycan xarici siyasetində etibarlı tərəfdaslıq və sabitlik mərkəzi kimi çıxış edən, iqtisadi və sosial rifah yolunda qüriyyətli addımlarla irəliləyən, "dövlət-vətəndaş" birliyinin təşəkkül tapdırıv bir ölkəyə çevrilib.

kul təpdiyi bir olkəyə çevrilib. Öten yüzillikdə cərəyan edən hadisələrin təhlili göstərir ki, respublikanın müstəqilliyyə gedən yolu 1969-cu ildən başlayaraq ulu öndər Heydər Əliyevin ikinci dəfə Azərbaycana rəhbərlik etdiyi dövr-də həyata keçirilən məqsədyönlü siyasetlə tamamlanıb. Zaman və ictimai-iqtisadi formasiya baxımından kifayət qədər fərqli olan hər iki tarixi dövrün əsas bənzər cəhətləri isə Ulu Öndərin Azərbaycana böyük nailiyyətlər qazandıran fəda-

kar xidməti, eləcə də ölkənin inkişafında yeni impuls və tərəqqi məyillərinin geniş vüsət alması olub. Beləliklə, ulu öndər Heydər Əliyevin Azərbaycana rəhbərlik etdiyi və tarixi şərait baxımından tamam fərqli olan dövrlər sadəcə eyni missiyanın, biri-birini tamamlayan iki mərhələsi kimi qiymətləndirilə bilər.

Dünya siyaset arenasında unudulmaz şəxsiyyətlərdən olan Heydər Əliyevin rehbərliyi altında uzun müddət işləməyim mənim üçün böyük şərəfdir. Ümumiyyətlə, dönyanın böyük şəxsiyyətləri həmişə adı insanların yaşadığı həyat tərzinin fövqündə dururlar. Ulu Öndər insanların həyat yoluna işiq saçan təfəkkür və mənəviyyat sahibi idi. Hərəkətləri sadə olsa da, bunun arxasında həmişə böyük məna durardı. Ulu Öndər böyük ideyaya malik idi. Atdığı addımlar, yeritdiyi siyaset, istifadə etdiyi diplomatik üsullar onun uzaqqorənliyini, strateji təfəkkükərə sahib olduğunu təsdiq edirdi. Beynəlxalq müstəvidə dünya liderləri də Heydər Əliyevi zəmanəni qabaqlayan dünya miqyaslı dövlət xadimi kimi qəbul edirlər.

Gələcək müstəqilliyyət etibarlı zəmin

İdarəcilik fəlsəfəsi fərqli və özünəməxsus cəhətlərlə zəngin olan Ümummülli Liderin Sovet Azərbaycanına rəhbərlik mərhəlesi ölkəni sürətli inkişaf yoluna çıxarmaqla yanaşı, milli müstəqilliyyə etibarlı zəmin formalasdırıam illərlə də zəngin olub. Milli özüneqayıdış və özünüdərkin məhz bu dövrde başlanğıcını qoyan, azərbaycançılıq məfkurəsinin keçən əsrde yazılan ən parlaq şəhifələrinin müellifi olan ulu öndər Heydər Əliyevin Azərbaycana gətirdiyi ideyalar, əlklə həvəstu, təm-

milə müasirləşdirib

Tarixin axarını dəyişen ideya və prinsiplerin daşıyıcısı olan Heydər Əliyevin nadir idarəciliykeyfiyyətləri, xarizmatik liderlik cəhətləri, böyük vətənpərvərliyi ötən əsrin 70-ci illərindən etibarən milli ideyanın yüksəlişinin təmin edilməsində misilsiz rol oynayıb. Ümummilli lider Heydər Əliyevin idarəciliyinin ən mühüm xüsusiyyəti Azərbaycanın bütün sahələrin üzrə inkişafının yeni mərhələsinə qədəm qoyması, sözün eşlə mənasında, öz intibah dövrünü yasaşması olub. İqtisadi asılılığın aradan qaldırılmasının siyasi müstəqilliyin temelində duran əsas amillərdən biri olduğunu aydın görün. Ulu Öndər ölkənin istehsal potensialının mühüm hissəsinin ittifaq şəbəkəsindən ayrılaraq əsaslı şəkildə müstəqiləşdirilməsi, sənaye potensialının gücləndirilməsi, təhsil sahəsində yeni inkişaf mərhələsinin əsasının qoyulması, xalqın geleceyini nəzərdə tutan milli kadınlıq potensialının, o cümlədən nadir ixtisaslar üzrə mütəxəssis kontingentinin yaradılması kimi möhtəsəm nailivətlərə imza atıb.

ına, neft-kimya sənayesinin tamamilə modernləşdirilməsinə nail olub. Həmin dövrda neft sənayesi - inkişafında tamamilə yeni rəhələ başlanıb, bu zəngin milli rəvətin Azerbaycanın rifahına met edən vasitəyə çevriləməsi səsesinin əsası qoyulub. Heydər Əyevin müəllifliyi ilə tərtib olunmuş "Azerbaycanda neft təriixa sənayesinin yenidən qurulması" əsasında bu tipli müəssisələrin, iri komplekslerin tikilməsi və həm fəaliyyət prinsiplerinə keçmə prosesi sürətli başa çatdırılıb. Gələcək yeni neft strategiyası - vol xəritəsi müəvvən edilib.

Azərbaycançılıq məfkurəsinin parlaq daşıyıcısı olan Ulu Öndər öz müdrik siyaseti, dönməz əqidəsi və tarixi uzaqqorənliyi sayəsində milli dövlətçilik ideyasının gerçəkləşdirilməsinə, müasir Azərbaycan dövlətinin qurulmasına və xalqımızın müstəqillik arzusuna çatmasına nail olub. Heydər Əliyev müstəqil Azərbaycan dövlətçiliyinin siyasi, ideoloji, iqtisadi əsaslarını yaradıb, xalqı müstəqil, güclü dövlətə sahib olmaq arzusuna qovuşdurub və çağdaş tariximizdə əbədiyyaşarlıq qazanaraq sağlığında canlı əfsanəyə çevrilmiş dahi saxsılaşdır.

Müasir müstəqil Azərbaycan Respublikasının qurucusu Heydər Əliyevin müəllifi olduğu azərbaycanlılıq ideologiyası bütün dünya azərbaycanlılarını əhatə edərək, onların milli istinad mənbeyinə çevrilib. Hələ keçən əsrin 70-ci illərindən başlayaraq Ulu Öndərin uzaqqörənliliklə milli zabit kadrlarının yetişdirilməsi məqsədini hədəfleyən indiki Cəmşid Naxçıvanski adına Hərbi Liseyi yaratması, Azərbaycan dilinin o vaxtlar Azərbaycan SSR-in Konstitusiyasında dövlət dili kimi təsbit edilməsinə nail olması kimi bir çox müasirlərinin xəyalına belə gəlməyən tarixi addımlar Azərbaycanın gələcək nəsillerinin vətənpərvər insan kimi yetişməsi üçün avazoluñmaz töhfələrdir.

Milli-mənəvi dəyərlərimizə qayğısının və milli oyanışın xalqımız üçün gərəkliliyini nəzərə alan Heydər Əliyev her zaman bu məsələni diqqət merkəzində saxlayırdı. O, dəyərlərimizi təkcə milli varlığımızın yox, həm də siyasi varlığımızın - dövlət quruculuğu prosesinin müümü atributu hesab edirdi.

di. Eminlikle deye bilerek ki, Ulu Öndərin bu münasibəti hər birimiz üçün böyük məktəbdır.

Ulu öndər Heydər Əliyevin lider kimi böyüklüyü onun daim strateji hədəflərə hesablanmış və milli məqsədləri önə çəkən siyaset yürütməsi olub. Məhz ötən əsirin 70-80-ci illərində formalasdırılmış iqtisadi potensial 90-ci illərin sonlarına doğru dünyada cərəyan edən mürəkkəb proseslərin nəticəsi kimi istiqlaliyyət qazanmış Azərbaycanın sonrakı mərhələdə müstəqil yaşamasını təmin etdi.

Zəmanəni qabaqlayan fenomen - Heydər Əliyev döhası

Əvvəli-Səh-10

Müdir xalqımızın XX əsrde dünya siyasi arenasına bəxş etdiyi nadir şəxsiyyət kimi ümummilli liderlik zirvəsinə ucalmış Heydər Əliyev bu gün həm də müstəqil respublikamızın milli inkişaf modelinin banisi kimi ehtiramla xatırlanır. Ümummilli Lider merkezi planlaşdırma və bölgü prinsiplerinin hakim olduğu bir ictimai-iqtisadi formasiyadan azad bazar iqtisadiyyatına optimal keçid modelini irəli sürərək, onun heyata keçirilməsinə çalışıb.

Dövlət mülkiyyətinin xalqın mənafeyine uyğun formada özəlləşdirilmesi sərbəst bazar rəqabəti prinsiplerinin, xüsusi mülkiyyətciliyin bərqərar olmasına, habelə milli iqtisadiyyatın dünya iqtisadi sistemine integrasiyasına, insanların şüurunda, həyat tərzində əsaslı dəyişikliklərin baş vermesinə səbəb olub. Ölkədə həyata keçirilmiş aqrar islahat, özəlləşdirme prosesi her bir vətəndaşın marağını təmin etmək, əhalinin həyat səviyyəsini yaxşılaşdırmaq, sağlam rəqabət əsaslanan istehsal üçün şərait yaratmaq niyyətine xidmət edib.

Ümummilli Liderin rəhbərliyi altında həyata keçirilmiş struktur islahatları Azərbaycanda iqtisadiyyatın bütün sahələrinin sürətli inkişafına, o cümlədən yerli və xarici investisiyalara, müasir texnologiyalar, idarəetmə təcrübəsi cəlb etmək, rəqabətqabiliyyəti mehsul istehsal edən müssisələrin yaradılmasına, infrastrukturun yenileşməsinə, yeni iş yerlərinin açılmasına imkan verib. Ümummilli Lider respublika iqtisadiyyatının keyfiyyətəcək yeni mərhəsində özəl sektorlu sosial-iqtisadi inkişafın başlıca teminatçı kimi dəyərləndirmiş, güclü sahibkarlar təbəqəsinin formallaşmasına, onların cəmiyyətdəki mövcələrinin güclənməsinə çalışmışdır.

İnvestisiyaların təsviqi üçün respublikada daha münbət şərait yaratmaq, daxili və xarici sərmayəni stimullaşdırınan səməralı metodlardan istifadə etmək, xarici kapital qoyuluşunun başlıca istiqamətini qeyri-neft sektorunun, regionların inkişafına yönəltmək, habelə maddi-ləşən işgüzar feallığın gücləndirmək üçün kompleks tədbirlər həyata keçirilib.

Ümumilikdə, 1993-2003-cü illərdə ölkədə həyata keçirilən siyaset belə deməyə əsas verir ki, ulu öndər Heydər Əliyev müstəqillik amilinin əyani şəkildə bərqərar olması üçün ilk növbədə iqtisadiyyatda çoxşaxəli islahatların aparılması, davamlı inkişaf üçün möhkəm iqtisadi bazanın formallaşmasını vacib sayıb. Ulu Öndərin müstəqil Azərbaycana rəhbərliyi illərində milli iqtisadiyyatda köklü islahatlar aparılıb, sosialönümlü bazar iqtisadiyyatına keçidin ümde prinsipleri müəyyenləşdirilib, torpaq islahatı kimi çətin və ağırlı proses, habelə özəlləşdirmənin birinci mərhəlesi uğurla başa çatdırılıb, milli sahibkarlığın inkişafı üçün zəruri qanunvericilik bazası yaradılıb, respublikanın dünya iqtisadiyyatına integrasiyası sürtənlənib.

İslahatlarda müasirləşmə və novatorluq

Fealiyyəti ilə zaman və məkanın fəvqündə dayanan tarixin yetişdirdiyi en böyük şəxsiyyətlərdən biri kimi Ulu Öndər Azərbaycanın inkişafında qazandığı uğur ve nailiyyətlərin davamlı olmasına təmin etmək üçün böyük fədalıqlı göstərib. Bunun ən bariz nümunələrindən biri de Ulu Öndərin özündən sonra ölkəmizə layiqince rəhbərlik edərək qazanılan uğurların davamlılığı təmin edəcək, xalqın alternativsiz liderinə çevriləcək davamçı-varis yetidişməsindədir.

Bu gün Ümummilli Liderin ideyaları Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin gərgin eməyi və fealiyyəti nəticəsində yaşayır və uğurla inkişaf edir. Əminliklə demək olar ki, dövlət başçısının apardığı həm xarici, həm də daxili siyaset Heydər Əliyev kurasunun davamıdır. Bu siyasetin təməlində isə Azərbaycan dövlətinin güclənməsi, onun müstəqilliyinin qorunması, iqtisadiyyatının inkişafı

və əhalisinin maddi rifah halının yaxşılaşmasıdır.

XX əsrin sonlarına doğru müstəqil dövlətçiliyin bərpasına nail olmuş, onu möhkəmləndirək yeni inkişaf magistralına çıxarmış müdir xalqımız taleyi məhz qələbinəndir, etimad göstərdiyi siyasi liderə etibar edib. "Əsl siyaset - konkret, real iş görməkdən ibaretdir" - deyərək fealiyyətə başlayan Prezident İlham Əliyev həle 2003-cü ildə verdiyi vəde sadıq qalaraq, öz fealiyyəti ilə hər bir Azərbaycan vətəndaşının layiqli Prezidenti olduğunu sübuta yetirib. 2018-ci ilin 11 aprel seçkilərində xalqın böyük dəstəyi ilə Azərbaycana rəhbərlik kimi məsuliyyəti missiyani növbəti mərhələdə de üzərinə götürürən İlham Əliyev ona göstərilən etimadı fealiyyəti ilə hər zaman doğruldur, Azərbaycanı daha qüdrətli dövlətə çevirmek üçün ezmələ, qətiyyətə çalışır. Təkçə onu demək kifayətdir ki, respublikamızın Prezident seçkilərindən sonra daha da güclənib, zənginləşib, hərətəfli inkişaf yolunda yeni uğurlara imza atıb, insan amili isə həyata keçirilən siyasetin ana xəttində yer almaqdadır.

Ulu öndər Heydər Əliyevin idarəcilik ənənələrini yeni dövrün tələblərinə uyğun dəha da zənginləşdirən cənab İlham Əliyev xalqın problemlərinə, arzu və isteklərinə həssaslıqla yanaşır və bunu bütün məmurların qarşısında zəruri tələb kimi qoyur. Fealiyyətində xalqına güvenən, arxalanan dövlət başçısı xalqa xidmətdən böyük şəref duyur. "Mənim işim ondan ibarətdir ki, xalqa xidmet etməliyəm. Onu da edirəm və bundan sonra da edəcəyəm. Bütün işlərimdə mən xalqa arxalanıram. Əger təşəbbüsümüz xalq tərəfindən dəstəklənəməsəydi, bütün bu işləri görmək mümkün olmaz", - deyən ölkə başçısı idarəcilikdə, fealiyyətdə, düşüncədə yenilik və sivil dəyərlərin tətbiqini zəruri sayır.

Dövlət başçısının gerçəkləşdirdiyi uğurlu diplomatiya son 15 ildə Azərbaycanın bölgədə və dünyada layiqli yeri təpmasını, regional liderliyini təmin etdir. Ulu Öndərin imzalanmasına nail olduğu tarixi əhəmiyyətli "Əsrin müqaviləsi"nin davamı olaraq Bakı-Tbilisi-Ceyhan əsas ixrac boru, Bakı-Tbilisi-Ərzurum qaz kəmərlərinin istismara verilmesi, TAP, TANAP layihələrinin reallaşdırılması, üç sənii peykin orbitə buraxılması Azərbaycanın beynəlxalq münasibətlər sistemindəki mövqelərini daha da gücləndirir. Dövlətimizin başçısı cənab İlham Əliyevin diplomatik səyləri nəticəsində Bakı-Tbilisi-Qars dəmiryolu layihəsi de uğurla gerçəkləşib, respublikamızın Şərqi Qərb arasında tranzit-kommunikasiya imkanları genişlənib. Xatırlatmaq yerinə düşər ki, 2018-ci il mayın 29-da Cənub Qaz Dəhlizinin, iyunun 12-də isə onun tərkib hissəsi olan TANAP boru kəmərinin rəsmi açılış mərasimi olub, bu layihələrin icrası Azərbaycanın regionda və Avropana geoiqtisadi əhəmiyyətini artırıb. Eyni zamanda, 2018-ci ildə Əlet-Astarra-İran İslam Respublikası magistral avtomobil yolunun istifadəye verilməsi mühüm hadisələrdən biridir. Bir sözə Azərbaycan Avrasiya məkanında enerji və nəqliyyat xəritələrini deyişen bir ölkədir.

Regionlarda inkişafında tarazlıq

Ulu Öndər hələ sovet dövründə Azərbaycanı qarış-qarış gəzməyə üstünlük verirdi. Respublikanın hər bir güşəsinə səfər edən, inkişafla maraqlanan, insanların həyat tərzi ilə tanış olan Heydər Əliyev bu siyaseti yorulmadan həyata keçirirdi. Bununla da o, Azərbaycan insanını daha yaxından tanıdı, onların ənənələrini, mənəvi dəyərlərini və digər milli keyfiyyətlərini ümumişdirək vahid ideolojiyanın əsasını qoyma. Təbii ki, bunların hamisi Azərbaycanın gələcək müstəqilliyinə, regionların iqtisadi inkişafına hesablanmışdır. Prezident İlham Əliyevin 2003-cü ildən etibarən iqtisadi sahədə həyata keçirdiyi siyasetin uğurlarını şərtləndirən əsas amillərden biri də məhz inkişafın mərkəz və regionlar üzrə taraz-

lı xarakter daşıması, rentabelli istehsal sahələrinin ölkənin bütün regionlarını əhatə etməsi, yerli resurslardan istifadənin səməralılıyının artırılması, infrastrukturun yeniləşdirilməsi tədbirləri ilə six şəkilde bağlıdır. Məhz bu iqtisadi strategiya regionlarda sahibkarlığın inkişafını sürətləndirməklə, oradakı əmək ehtiyatlarından, təbii və iqtisadi potensialdan səməralı istifadə edilməsinə imkan yaradıb.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin rəhbərliyi altında həyata keçirilən Azərbaycan Respublikası regionlarının sosial-iqtisadi inkişafı dövlət proqramları 2004-cü ildən başlayaraq regionların iqtisadi inkişafında tamamilə yeni sehiyə açılmış, insanların kəndlərdən şəhərlərə axının qarşısını almış, xüsusi də qeyri-neft sektorunun, sahibkarlığın inkişafına xüsusi təkan vermişdir.

2004-2018-ci illər ərzində reallaşdırılan regionların sosial-iqtisadi inkişafı dövlət proqramlarının təhlili göstərir ki, ötən müddədə ölkənin makroiqtisadi göstəricilərində regionların xüsusi çəkisi əhəmiyyətli dərəcədə yüksəlib. Yerlərdə sahibkarlığın inkişafının sürətləndiriləsi, yerli istehsal və emal müəssisələrinin fealiyyətinin bərpası və genişləndiriləsi, iqtisadi və sosial-mədəni infrastruktur obyektlərinin yenidən qurulması, yoxsulluğun azaldılması, yeni iş yerlerinin açılması nəticəsində əhalinin həyat səviyyəsinin yüksəldiləsi istiqamətində böyük uğurlar əldə olunub. Azərbaycan Prezidentinin 2019-cu il 29 yanvar tarixli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikası regionlarının 2019-2023-cü illərdə sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Programı" qarşısındaki illərdə de bölgələrin inkişafında yeni mərhələ olacaqdır.

Statistik göstəricilər son 15 ildə Azərbaycan iqtisadiyyatının inkişafını və dayanıqlılığını bir daha təsdiq edir. Ötən dövrə ölkənin strateji valyuta ehtiyatları 27 dəfə artaraq 46,7 milyard ABŞ dollara çatıb. 2004-2018-ci illərdə ümumi daxili məhsul real ifadədə 3,2 dəfə, o cümlədən qeyri-neft sektor 2,7 dəfə artıb. Davamlı sosial-iqtisadi inkişafın təmin edilməsi məqsədilə dövlət bütçəsində dövlət əsaslı vəsait qoyuluşu xərcləri dinamik olaraq artıb, investisiya xərcləri dövlət bütçəsində əhəmiyyətli çəkiyə malik olub. Dövlət proqramlarının icrası nəticəsində regionların tərəqqisine 50 milyard manatdan çox vəsaitin yatırılması inkişafda tarazlığı təmin edib. Son 15 ildə açılmış 1,9 milyona yaxın iş yerinin 50 faizdən çoxunun məhz regionların payına düşməsi de Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin regional siyasetinin uğurlarının əyani təcəssümüdür.

Daimi prioritet - insan amili

Nazır Kabinetinin 2019-cu ilin birinci rübüün sosial-iqtisadi inkişafının yekunlarına və qarşıda duran vəzifələrin müzakirəsinə həsr olunmuş iclası respublikamızın dinamik inkişaf yolunda olduğunu bir daha təsdiqləyir. İclasda səslənən statistik rəqəmlər dövlətimizin başçısının rəhbərliyi ilə həyata keçirilən islahatların səməralılıyını və insan amilinin yüksəlişine xidmət etdiriyi bir daha nümayiş etdirir. Hesabat dövründə kənd təsərrüfatının 3,6 faiz, əhalinin gəlirlərinin 5,5 faiz artması, inflasiyanın aşağı həddə - 2,1 faiz olması, ölkə iqtisadiyyatın 2,8 milyard dollar sərmayənin qoyulması inkişafda müsbət dinamikanın əyani göstəriciləri kimi qeyd olunmalıdır.

Azərbaycanda sahibkarlığın inkişaf etdirilməsi ilə bağlı aparılan siyaset, görülülmüş işlər nüfuzlu beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən de yüksək qiymətləndirilir. Dünya Bankının "Doing Business" hesabatında Azərbaycan Respublikası 2016-cı ildəki 63-cü yerdən 2019-cu ilde 25-ci yere yüksəlməyə nail olub. Davos iqtisadi Forumunun hesabatına əsasən, Azə-

baycan iqtisadiyyatı 2018-ci ildə rəqabət qabiliyətine görə 138 ölkə arasında 35-ci yerdədir və ardıcıl olaraq 8 ildir ki, MDB ölkələri arasında birincidir. Forumun "Inklüziv Inkişaf İndeks 2018" hesabatında Azərbaycanın "yaxşı inkişaf etməkdə olan ölkələr sırasında üçüncü, MDB məkanında isə birinci yerdə qərarlaşır. BMT Inkişaf Proqramının insan inkişafı indeksine görə, Azərbaycan "orta insan inkişafı" qrupu ölkələrini tərk edərək, "yüksek insan inkişafı" ölkələri kateqoriyasına daxil olub.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin son 15 ildə yürtüdüyü sosialönümlü siyasetin məqsədi təkcə sosial bərabərsizliyi aradan götürmək deyil, hem də onu tarazlaşdırmaq, vətəndaşların maddi vəziyyətindəki fərqliliyi aradan qaldırmaq, kəskin təbəqəlaşmaya yol verməmək, cəmiyyətindən bütün üzvlərinin layiqli həyat səviyyəsini təmin etmək dən ibarətdir. Dövlət başçısı tərəfindən son 10 ildə imzalanmış sərəncamlar sosial təminat və yoxsulluğun səviyyəsinin aşağı salınması baxımından mühüm əhəmiyyətə malikdir. Bu və digər faktlar göstərir ki, ölkədə bazar iqtisadiyyatı prinsiplərinin cəmiyyətdə möhkəm dəyərlər tapması, iqtisadiyyatın liberallaşdırılması sosial himayə ehtiyacı olan vətəndaşların maraqları ilə qətiyyən ziddiyət təşkil etmir. Əksinə, əldə edilən dividendlər insanların sosial problemlərinin həlli, vətəndaşların həyat səviyyəsinin yaxşılaşdırılması na yoneldilir. 2018-ci ilin 11 aprel seçkilərindən sonra sosialönümlü islahatlarda keyfiyyətəcək yeni mərhələnin başlanması, xüsusən də bu ilin əvvəlindən başlayaraq əhalinin azəminatlı təbəqələrinin sosial müdafiəsinin gücləndiriləsimə xidmət edən kompleks tədbirlərin həyata keçirilməsi Azərbaycanın "sosial dövlət" konsepsiyasına sadıqlıyının bariz göstəricisidir.

Son aylarda Azərbaycanın ərazi bütövünün müdafiəsi zamanı şəhid olmuş insanların ailələrinə 11 min manat məbləğində birdəfəlik ödəniş edilib, minimum əməkhaqqı, sosial müavinət, pensiya və tələbə təqəüdləri artırıb, zəlzələdən ciddi zərərəkmiş vətəndaşlar üçün evlərin inşa edilməsinə, devalvasiya nəticəsində banklara borcu yaranmış vətəndaşların borclarının müəyyən şərtlər çərçivəsində kompensasiya edilməsinə başlanılıb, yanğından zərərəkmiş sahibkarlara kompensasiya ödənilib. Bu və digər sosialönümlü addımlar, şübhəsiz, vətəndaşlar tərəfindən de rəhbətlə qarşılıqlı.

İslahatların hazırlı mərhələsində mütərəqqi meyarlara söykənən əsas məqsədini əhalinin sosial rifahının yaxşılaşdırılması, neftdən asılı olmayan dayanıqlı inkişaf strategiyasının formallaşdırılması ilə yanaşı, əməkliyət, əməkhaqqı, dövlət idarəcilik fəlsəfəsinin dəyişdirilməsi təşkil edir. Prezident İlham Əliyev, il növbəti, vətəndaşların mənəviyini düşünərək dövlət idarəetməsi ilə bağlı bu və digər qərarlar qəbul edir, struktur islahatları həyata keçirir. Dövlət başçısının 2019-cu il 14 yanvar tarixli "Azərbaycan Respublikasında dövlət idarəciliyinin təkmilləşdirilməsi ilə bağlı əlavə tədbirlər haqqında" Fərmani idarəetmə sisteminde əsaslı və səməralılıyın təmin olunması baxımından mühüm əhəmiyyət kəsb edir.

2018-ci ilin 11 aprel seçkilərindən bir daha səbüt etdi ki, Azərbaycan cəmiyyəti uzun illərin sərt sınaqlarından üzüağ çıxaraq yüksək etimad qazanmış Heydər Əliyev siyasetinə sadıqdır. Cəmiyyətdə mütləq çoxluğun lider olaraq qəbul etdiyi Prez

11 may 2019-cu il

“Müstəqil Azərbaycan dövlətinin qurucusu”

Səbail rayon icra hakimiyyəti və YAP Səbail rayon təşkilatının birgə təşkilatçılığı ilə bu adda kitabın təqdimatı keçirilib

Dünən Azərbaycan Milli İncəsənət Muzeyində Səbail rayon icra hakimiyyəti və YAP Səbail rayon təşkilatının birgə təşkilatçılığı ilə Azərbaycan xalqının Ümummilli Lideri, müstəqil Azərbaycan dövlətinin qurucusu, Yeni Azərbaycan Partiyasının yaradıcısı Heydər Əliyevin anadan olmasının 96-ci ildönümü ilə bağlı tədbir ve “Müstəqil Azərbaycan dövlətinin qurucusu” adlı kitabın təqdimati keçirilib. Qeyd edək ki, Yeni Azərbaycan Partiyası Səbail rayon təşkilatı və Səbail rayon icra hakimiyyətinin birgə təşkilatçılığı ilə keçirilən elmi-praktiki konfransların və “dəyirmi masa”ların materialları əsasında hazırlanmış oxucu auditoriyası üçün nəzərdə tutulan “Müstəqil Azərbaycan dövlətinin qurucusu” kitabı Yeni Azərbaycan Partiyası Səbail rayon təşkilatı və Səbail rayon icra hakimiyyətinin birgə təşəbbüsü və təşkilatçılığı ilə Ümummilli Lider Heydər Əliyevin anadan olmasının 95 və Yeni Azərbaycan Partiyasının yaradılmasının 25 illik yubileyi münasibətində Azərbaycan Dövlət Pedagoji Universitetində, Mirzə Fətəli Axundov adına Azərbaycan Milli Kitabxanasında, “Səs” Media Qrupunun redaksiyasında, Azərbaycan Teatr Xadimləri İttifaqında və YAP Səbail rayon təşkilatının qərargahında keçirilmiş elmi-praktik konfransların, “Heydər Əliyev və müasir Azərbaycan”, “Yeni Azərbaycan Partiyası - qəlebələr partiyasıdır”, “YAP və müasir Azərbaycan gəncliyi: nailiyyətlər və perspektivlər” mövzularında təşkil olunmuş “dəyirmi masa”ların, eləcə də, partianın “Qızıl fondu” adlandırılaraq “91-lər” və gənclərlə keçirilmiş görüşlərin materialları əsasında hazırlanıbdır.

Tədbirdə Səbail rayon icra hakimiyyətinin başçısı Vüqar Zeynalov, YAP Səbail rayon təşkilatının sədri, Milli Məclisin deputatı prof. Şəmsəddin Hacıyev, deputatları, həmçinin dövlət və hökumət rəsmiləri, universitet rektorları, elm, təhsil, incəsənət və din xadimləri, aşıqqallar, ziyalılar, gənclər, veterənlər və rayon ictimaiyyəti nümayəndələri iştirak edib. İlk önce, qonaqlar muzeyin foyesində Ümummilli Lider Heydər Əliyevin həyat və fəaliyyətinin müxtəlif dövrlərini ekseditdən foto-sərgi ilə tanış olublar.

Tədbirdə giriş sözü ilə açan YAP Səbail rayon təşkilatının sədri, millət vəkili Şəmsəddin Hacıyev Ulu Öndər Heydər Əliyev müdrikliyi, dönməz əqidəsi və tarixi uzaqgörənliyi sayesinde müasir, müstəqil Azərbaycan dövlətinin dünya ölkəleri ilə bir sırada

dayanmasına, beynəlxalq məsələlərdə söz sahibinə çevirilməsinə nail olunub. Ş.Hacıyev qeyd edib ki, Ümummilli Liderin rəhbərliyi ilə ölkəmizdə həyata keçirilən köklü siyasi, iqtisadi dəyişikliklər nəticəsində, bütün sahələrində təməzzülə son qoyulub.

Tədbirdə Azərbaycan Respublikası Ağsaqqallar Şurasının sədri, millət vəkili Fətəhə Heydərov çıxış edərək bildirib ki, Ümummilli Lider Heydər Əliyev Azərbaycan xalqının müdriklik simvoludur: “Zamanın, tarixin yetişdirdiyi dahilər Allah bir xilaskarlıq missiyası verir - xalqını mehvolma təhlükəsindən qurtarmaq, öz işqli ideyaları və eməlleri ilə insanları uzun illər həsrətində olduğu azadlığa, müstəqilliye qovuşdurmaq missiyasını... Allah xalqımıza bu şərəfli missiyani daşımaq üçün Böyük İnsan, Müdrik Xilaskar Heydər Əliyevi göndərmişdi. Həyət və fəaliyyəti tarix üçün bir örnək, xalq üçün bir nümunə olan Ümummilli Lider Heydər Əliyev nəsillerin minillik arzusunu tarixi reallığa çevirdi. Azərbaycan xalqına böyük zəhməti hesabına ərsəyə getirdiyi şah əsərini - müstəqil-demokratik Azərbaycanı bəxş etdi. O, Azərbaycanı öz şəxsi nüfuzu və eməli fəaliyyəti ilə dünyada tanıtdırdı, Avropana ölkələri ailəsinin tamhüquqlu üzvləri sırasına çıxardı. Ölkəmiz Qafqaz regionunun iqtisadi və hərbi təsir gücünə malik ən nüfuzlu dövlətinin çəvrildi”.

Tədbirdə YAP icra katibinin müavini, Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Mübariz Qurbanlı çıxış edərək Ümum-

qılı liderinə olan böyük sevgisi və inamı yaratmışdır. Və bu gün Ümummilli Liderimizin xatirəsi Onu həmişə əziz tutan milyonları bir daha öz işığına toplayır, öz nüruna bürüyür”.

Millet vəkili Musa Quliyev bildirib ki, müstəqil Azərbaycanı böyük dünya siyasetinə qovuşdurmuş siyasi Liderin - Heydər Əliyevin həyatı və ırsı barədə düşünərkən gözümüzün önündə Onun heyrətamız intellekti, işqli ideyaları, xüsusiələr, dəyerli əxlaqi və siyasi siması canlanır: “Bu dahi şəxsiyyətlə bağlı hər hansı bir fikir söyləyərkən, böyük şərəf və məsuliyyət hissi keçirirsən. Çünkü fərdi-subyektiv ölçülərə siğmayan Ulu Öndər Heydər Əliyev şəxsiyyətini dəyərləndirməyə cəhd etmək tarixə, zamanı və geleceyə qiymət vermək qədər çətindir. Ona görə də, Heydər Əliyev siyasi tariximizə qurucu və xilaskar kimi daxil olmuş görkəmlı dövlət xadimi, Ümummilli Lider və xalq məhəbbətini qazanan dahi bir şəxsiyyətdir. Xalqımızın tarixi taleyində, mənəvi, siyasi və ictimai həyatında Onun qədər misilsiz xidmətlər göstərən dövlət adamı tapmaq çətindir. Bu mənada, o, xalqımızın milli iftixarı, ürkələrimizdə özünə yer tapan Ümummilli Lider Liderimiz olmaqla yanaşı, həm də bütün dönyanın etiraf etdiyi görkəmlı Liderdir”.

“Yeni Azərbaycan” qəzetinin baş redaktoru, millət vəkili Hikmət Babaoğlu Azərbaycanın qurucusu, ölkəmizin dünyaya tənqidəsi istiqamətində böyük işlər görən Heydər Əliyev siyasetindən danışaraq bildirdi ki, Ümummilli Liderin adı hər bir kəsin qəlbində sadeliyi, səmimiyyəti, vətənpərvərliyi və digər yüksək insani dəyerləri ilə unudulmaz iz buraxıb: “Parlaq zəkası, dövlətçilik təcrübəsi, yenilməzliyi və cəsarəti ilə müstəqil Azərbaycan dövlətini mehvolma təhlükəsindən qoruyub-saxlayan, onu yaşadan və bu dövlətin bütün attributlarını qurub-yaradan Ümummilli Lider Heydər Əliyevin Vətən və xalq qarşısında xidmətləri əvəzsizdir. Azərbaycanın hərtərəfi inkişafı Ulu Öndər Heydər Əliyevin adı, şəxsiyyəti, dövlətçilik təfəkkürü, idarəetmə məhərəti və yorulmaz fəaliyyəti ilə six bağlı olmuşdur. Azərbaycan xalqının müdriklik simvolu, müdriklik zirvəsi idi. Ümummilli Lider Heydər Əliyevin müdrik siyasetinin dəyeri, məhz elmi prinsiplər üzərində qurulması, intellektual potensiala və malik olduğu zəngin təcrübəyə əsaslanmasında idi”.

“Müstəqil Azərbaycan dövlətinin qurucusu”

Səbail rayon icra hakimiyyəti və YAP Səbail rayon təşkilatının birgə təşkilatçılığı ilə bu adda kitabın təqdimati keçirilib

Əvvəli-Səh-12

Tədbirdə çıxış edən “SƏS” qəzetiñin baş redaktoru, siyasi ekspert Bəhrəz Quliyev Azərbaycan xalqının Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin, ilk növbədə, böyük AZƏRBAYCANLI olduğunu bildirib: “Ulu Öndər Heydər Əliyev, ilk növbədə, böyük azərbaycanlı idi

yer tutmasında və bu birlikdə yer almاسında öz müsbət təsirlərini göstərdi. Azərbaycan xalqı əminliklə öz Liderine etimad etdi və bu etimad, təbii ki, hər bir azərbaycanlının gələcəyə inamlı baxışında öz təşəkkülünü tapmış oldu”.

B.Quliyev, həmçinin bildirib ki, Ulu Öndər Heydər Əliyevin azə-

sunun davamı olaraq qiymətləndirilir. Bu kursu davam etdirməkə yanaşı, həm də inkişaf etdirən Prezident İlham Əliyevin yürüdüyü siyasetin təməlində azərbaycançılıq ideologiyasından qaynaqlanan xalq-iqtidar vəhdəti dayanmaqdır”.

Tədbirdə millet vəkili, politoloq Elman Nəsirli çıxış edərək Ümummilli Liderin müstəqil dövlətimizin qurulması və möhkəmləndirilməsi sahəsində çoxşaxəli və yorulmaz fəaliyyətindən, Azərbaycanın inkişafında misilsiz xidmətlərindən söz

olunmuş ümumi daxili məhsul iki dəfədən çox aşağı düşərək 1988-ci ilin müvafiq göstəricisinin 49,9 fai-zine bərabər olmuşdur. Ölkəmiz itirilmiş iqtisadi potensialını yalnız 13 ildən sonra tamamilə bərpə edə bildi və məhz Ulu Öndər Heydər Əliyev və Onun layiqli siyasi varisi Prezident İlham Əliyevin siyaseti sayəsində bu dövrde istifadə olunması mümkün olan bütün iqtisadi və siyasi resurslardan, düzgün dövlət idarəciliyi sisteminin üstün-lükələrindən məhərətlə və daha sə-mərəli istifadə etməklə ölkəmizi

kəyə rəhbərlik etdiyi 10 il ərzində Azərbaycanı məhv olmaq təhlükəsindən xilas etməklə, sözün əsl mənasında, böyük xilaskarlıq mis-siyasını həyata keçirmiş Ulu Öndər Heydər Əliyevin ən böyük tarixi missiyalarından biri de özünün eti-barlı siyasi varisini müəyyənleşdir-məsi və qurucusu olduğu müasir Azərbaycanı etibarlı əllərə əmanət etməsi oldu. Azərbaycan dövlətçili-yinin gələcək inkişaf yolunu və siyasi xəttini hər zaman düşünən Ulu Öndər Heydər Əliyevin İlham Əliyev haqqında Azərbaycan xalqına tarixi müraciətində dediyi: “...Üzümü Size - həmvətənlərimə tutaraq, qarşidan gələn prezident seçkili-rində prezidentliyə namizəd, mə-nim siyasi varism, Yeni Azərbay-can Partiyası Sədrinin I müavini İl-ham Əliyevi dəstəkləməyə çağırıram. O, yüksək intellektli, praqmatik düşüncəli, müasir dünya siya-sətini və iqtisadiyyatını gözəl bilən, enerjili və təşəbbüskar bir şəxsi-yətdir. Sizi əmin edirəm ki, həm İl-ham Əliyev, həm də Yeni Azərbay-can Partiyası bundan sonra da xal-qın ən layiqli övladlarını öz ətrafin-da sıx birleşdirərək Azərbaycan dövlətinin inkişafi və xalqımızın fi-

ve Onun bizlərə miras qoymuş olduğu azərbaycançılıq ideologiyası xalqımızın və dövlətçiliyimizin möhkəm-ləndirilməsində əhəmiyyətli rolunu oynayıb”.

B.Quliyev onu da vurğulayıb ki, məhz Ulu Öndərin uzaqgörənlilik nəticəsində Azərbaycanda xalq-iqtidar birləyi formalasdırılmağa başlandı və nəticədə qüdrəti və güclü dövlətin təməlləri qoyuldu: “Bu dənizməz reallıq ölkəmizin çoxşaxəli inkişafında, sabitliyə doğru irəliləməsində, dünya birliyində layiqli

baycançılıq məfkurəsi ideyasında kəməl prinsiplərindən biri də milli-mənəvi dəyərlərimiz qorunması istiqamətində qurduğu siyasi konsepsiyası olub: “Çünki her bir xalqın özünəməxsus milli-ideoloji baxışı var və Ulu Öndər Heydər Əliyev bu mühüm məqamı, bilavasita dövlətçilik, azərbaycançılıq siyaseti ilə sintezləşdirərək, möhkəm təməlləri qoymuş oldu. Və bu gün həmin gerçəklilik bir ənənə şəklini alıb və əbəs deyil ki, Ümummilli Lider Heydər Əliyevin siyasi kur-

dücar olduğu, nəinki iqtisadi, siyasi, mədəni və institutional böhran vəziyyətindən xilas olunmasına, eləcə də, ölkədə ictimai-siyasi sa-bitliyə, iqtisadi və sosial yüksəlişə, vətəndaş birliliyinə nail olundu. Öl-

ravənlığı yolunda çox işlər görəcəklər”. Sonda böyük tirajla və ne-fis tərtibatla nəşr olunan kitab tədbir iştirakçılara təqdim olundu.

RƏFIQƏ KAMALQIZI

“Nar”-ın dəstəyi ilə keçiriləcək NETTY-2019 mükafatına sənəd qəbulu davam edir

“Nar”-ın əsas tərəfdarlığı ilə keçiriləcək NETTY-2019 Azərbaycanın milli internet mükafatı üçün sənəd qəbulu davam edir. Müsabiqədə iştirak etmək üçün ərizə qəbulu mayın 24-də başa çatacaq. Qeyd edək ki, ərizələr <http://www.netty.az> saytında qəbul edilir. Mayın 24-dən 31-dək mükafatın nominantlar siyahısını formalasdırıran Ekspert Şurasının və Virtu-al münsiflər heyətinin səsverməsi keçiriləcək.

01 iyunda isə NETTY Akademiyası nominantlar sırasından qaliblərin müey-yən edilməsi üçün səsverməye başlayacaq.

Müsabiqə çərçivə-sində aşağıdakı nomi-nasiyalar üzrə Azərbaycanda ən yaxşı re-surslar elan olunacaq: “Dövlət”, “İqtisadiyyat”

ve Biznes”, “Təhsil və Elm”, “Mə-dəniyyət və Yaradıcılıq”, “İnfor-masiya və Xəberlər”, “Elektron Xid-mətlər və Ticarət”, “İlin İT-Hadisəsi” nominasiyaları və s. NETTY mükafatı hər il en yaxşı Azərbay-can IT layihələrini, əhəmiyyətli veb-resursları və informasiya tex-nologiyaları sahəsində peşəkarları müeyyən edir və onları mükafatlaşdırır. NETTY Azərbaycan milli internet mükafatı 2004-cü ildə təsis edilib. Ümumdünya şəbəkəsinin milli seqmenti və İKT bazarının inkişafı məqsədilə yaradılmış NETTY, informasiya texnologiyaları sahəsində Azərbaycanın ilk peşəkar mükafatıdır.

11 may 2019-cu il

Vüqar Rəhimzadə: Heydər Əliyevin irsi Azərbaycan xalqının milli sərvətidir

Azərbaycanın çoxəsrlilik dövlətçilik tarixində Heydər Əliyev dövrü bənzərsizdir. Bu dövrün hər bir mərhələsi müasir tariximizin bütöv bir salnaməsini təşkil edir. Tariximizi vərəqlədikcə ulu öndər Heydər Əliyevin dövlətimiz, xalqımız qarşısındaki xidmətlərinin miqyasının nə qədər geniş olduğunu daha aydın görür, möhkəm təməl üzərində addımlayan Azərbaycanın uğurları fonunda Heydər Əliyev yolunun qarşısında illərdə daha yüksək zirvələri fəth etməyimizə əsas yaratdığını böyük qürur hissi ilə qeyd edirik. Ümummilli Liderin şah əsəri olan müasir müstəqil Azərbaycan harada yaşamasından asılı olmayaraq, bütün azərbaycanlılar üçün qürur mənbəyidir.

Bu fikirləri YAP Siyasi Şurasının üzvü, "iki sahil" qəzetinin baş redaktoru Vüqar Rehimzadə ulu öndər Heydər Əliyevin anadan olmasının 96-ci ildönümü ile bağlı AZƏRTAC-a açıqlamasında bildirib.

V.Rəhimzadə qeyd edib ki, da-hı şəxsiyyət Heydər Əliyevin "Hər bir insan üçün milli mənsubiyəti onun qürur mənbəyidir. Mən həm-işə fəxr etmişəm və bu gün də fəxr edirəm ki, mən azərbaycanlıyım" tezisi hər birimizin həyat amalına əvvilməklə yanaşı, azərbaycanlıq məfkurəsi ətrafında birləyimiz, həmrəyliyimizə, Vətənə, dövlətə, xalqa bağlılığımıza, vətənpərvəlik hissini daha da artırılmasına bir çağırışdır. Ümummilli Liderin fəaliyyətinin əsasında dayanan xilaskarlıq missiyası da onun Vətən, xalq sevgisindən qaynaqlanırdı. Həkimiyyətinin hər iki dövründə Azərbaycanın tarixinə biri-birindən önemli uğur səhifələrini yazar ulu öndər Heydər Əliyev "Azərbaycan dünənyaya güneş kimi doğacaq" çağırışını da etmişdir.

YAP Siyasi Şurasının üzvü vurğulayıb ki, bu günümüzdən müstəqilliyimizin ilk illerine bir baxış keçirsek, atılan addımların, görürlən işlərin mahiyyətini, əhəmiyyətini daha dərindən dərk edirik. Müstəqilliyimizin ilk illeri Azərbaycanın tarixinə xoş, anarxiya, özbaşinalıq, iqtisadi tənəzzül dövrü kimi yazılıb. Həmin illerdə xalqımızın sabaha ümidi tamamilə itmişdi. "Olum, ya ölüm" dilemməsi qarşısında qalan Azərbaycan xalqı onu bu vəziyyətdən çıxarıcaq yeganə liderin ulu öndər Heydər Əli-

yev olduğunu onun yenidən həkimiyyətə qayıtması çağırışını etməklə bildirdi. Hər zaman xalqının yanında olan ulu öndər Heydər Əliyev yene də xalqın təkidli tələbini müsbət cavablandıraraq hakimiyyətə qayıtdı. 1993-cü il 15 iyunun Azərbaycanın tarixinə Milli Qurtuluş Günü kimi daxil olması səbəsiz deyil. Azərbaycan xaosdan, anarxiyadan, özbaşinalıqdan xilas oldu, inkişaf yoluna çıxdı. Ulu öndər Heydər Əliyevin düşünlülmüş və məqsədyönlü siyaseti neticəsində Azərbaycan qısa müddətde dənə dənə birliyinin fəal üzvünə əvvıldı. Müstəqil dövlət kimi varlığını daha da möhkəmləndirmək üçün diaspor quruculuğunu dövlət siyasetinin əsas tərkib hissəsinə çevirdi. Ulu öndər Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə 2001-ci il noyabrın 9-10-da Bakıda Dünya Azərbaycanlılarının I Qurultayının keçirilməsi bütün soydaşlarımıza bir çağırış oldu ki, Vətən bədir və hamı bu Vətən uğrunda çalışmalıdır. Azərbaycan həqiqətlərinin dünya ictimaiyyətinə dolğun şəkildə çatdırılması, öz növbəsində, yeganə problemimiz olan Ermənistən-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin əsl mahiyyəti-nin daha dərindən dərk olunmasına yol açdı. Ulu öndər Heydər Əliyevin düşünlülmüş siyaseti neticəsində erməni yalanları ifşa olundu, əlkəmizin ətrafında yaradılan informasiya blokadası yarıldı".

"Azərbaycanın bu uğurlarını şərtləndirən əsas amil təbii ki, demokratik inkişafdır" söyləyen V.Rəhimzadə bildirib ki, ulu öndər Heydər Əliyevin uğurlu daxili siyaseti nəticəsində əlkəmizdə demokratik cəmiyyətin mövcudluğunu təsdiqləyən bütün attributlar bərqərar oldu. İnsan hüquq və azadlıqlarının qorunması, mətbuat azadlığının təmin edilmesi, çoxpartiyalı sistemin yaradılması, seçkilərin demokratik və beynəlxalq standartlara uyğun keçirilməsi üçün zəruri olan bütün addımlar atıldı. Mətbuatın üzərində senzuarın götürülməsi, ölüm hökmünün ləğvi kimi biri-birindən önemli addımlar ulu öndər Heydər Əliyevin humanizm siyasetinin əsas tərkib

olduğu neft strategiyasının uğurlıdır. "Ösrin müqaviləsi"nin 23 illiyi ərefəsində, 2017-ci ildə "Yeni əsrin müqaviləsi" imzalandı. Bu kimi-biri-birindən mühüm hadisələr Azərbaycanın beynəlxalq aləmdə möhkəmlənən etibarlı tərəfdən mövqeyini bir daha gücləndirdi.

V.Rəhimzadə bildirib ki, Azərbaycanın iqtisadi uğurlarının davamlılığı siyasi mövqeyinin möhkəmlənməsinə də geniş yol açdı: "Ulu öndər Heydər Əliyev müstəqillik yolunda yenice addımlarını atan ölkələrin qarşısında dayanan vəzifələrdən bəhs edərək daim iki və çoxtərəfli çərçivədə əlaqələrin qurulmasını vacib amil kimi vurğulayırdı. Azərbaycan qısa müddətde dənə dənə birliyinin fəal üzvünə əvvıldı. Müstəqil dövlət kimi varlığını daha da möhkəmləndirmək üçün diaspor quruculuğunu dövlət siyasetinin əsas tərkib hissəsinə çevirdi. Ulu öndər Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə 2001-ci il noyabrın 9-10-da Bakıda Dünya Azərbaycanlılarının I Qurultayının keçirilməsi bütün soydaşlarımıza bir çağırış oldu ki, Vətən bədir və hamı bu Vətən uğrunda çalışmalıdır. Azərbaycan həqiqətlərinin dünya ictimaiyyətinə dolğun şəkildə çatdırılması, öz növbəsində, yeganə problemimiz olan Ermənistən-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin əsl mahiyyəti-nin daha dərindən dərk olunmasına yol açdı. Ulu öndər Heydər Əliyevin düşünlülmüş siyaseti neticəsində əlkəmizin ətrafında yaradılan informasiya blokadası yarıldı".

V.Rəhimzadə diqqətə çatdırıb ki, ulu öndər Heydər Əliyevin fəaliyyətinin hər bir sahəsi bir araşdırma mövzusudur: "Reallıq budur ki, Azərbaycan müstəqil dövlət olaraq öz varlığını təsdiqlədi, sözünün imzası qədər dəyəri olduğunu bir daha nümayiş etdi. Bu gün Azərbaycan ulu öndər Heydər Əliyevin formalaşdırıldığı möhkəm təməl üzərində inamla addımlayır. Ümummilli Liderin siyasi kursunun layiqli davamçısı Prezident İlham Əliyev ilk gündən Azərbaycanın daha qüdrətli, güclü dövlətə çevrilmesi üçün Heydər Əliyev siyasetinin davam etdirilməsinin vacibliyini bəyan etdi. Son 15 il bu vədin konkret əməli işdə öz təsdiqini tapdığını göstərir. Cənab İlham Əliyevin 2003-cü, 2008-ci, 2013-cü və 2018-ci illərdə prezident seçkilərində inamlı qələbəsi Heydər Əliyev siyasetinin tentənesidir. Xalqımız Heydər Əliyev ideyalarına sədəqətini məhz onun layiqli davamçısı cənab İlham Əliyevi yekdilliklə dəstekləməkə ifadə edir. Bu gün hansı sahəyə diqqət yetirək inkişafın şahidi olarıq. Cənab Prezidentimiz İlham Əliyevin vurğuladığı kimi, bugünkü Azərbaycan ulu öndər Heydər Əliyevin görmək istədiyi Azərbaycandır".

V.Rəhimzadə onu da qeyd edib ki, ulu öndər Heydər Əliyevin dövlətimiz, xalqımız qarşısında xidmətlərindən bəhs edərən bu gün cəmiyyətin aparıcı siyasi qüvvəsinə əvvilən Yeni Azərbaycan Partiyasının yaradıcısı olduğunu xüsusi qeyd etməliyik. "Yeni Azərbaycan Partiyası dünənin, bu günün və gələcəyin partiyasıdır" söyləyən Ümummilli Lider bu fikirləri ilə partiyanın gələcəyinə inamını aydın şəkilde ifadə etmişdir. Həzirdə səralarında 730 minden artıq üzvü birləşdirən Yeni Azərbaycan Partiyasına milyonların sevgisi şəksizdir.

Baş redaktor Ulu Öndərin irsinin təbliği məqsədilə yaradılan Heydər Əliyev Fonduñun bu istiqamətdə həyata keçirdiyi layihə-

lərində də geniş bəhs edərək, görülen işləri Fonduñun prezidenti, Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın Ümummilli Liderin anadan olmasının 96-ci ildönümü və Heydər Əliyev Fonduñun fəaliyyətə başlamasının 5 illiyi münasibətilə keçirilən mərasimdə söylədiyi "Heydər Əliyevin həyatı böyük bir epoxanın aynası kimi əlkəmizin sevincli-kədərli günlərini və anlarını, Azərbaycanın bu tarix yollarını özündə əks etdirir. Məhz Heydər Əliyevin həyatı və fəaliyyəti sübut etdi ki, əlçatmadı xəyalların və arzuların reallaşması insan fenomeninin gücünə mümkündür. Səksən il sürən bu şəreffli ömrü sübut etdi ki, böyük və nadir insanlar doğulduğuları andan ömrünün sonuna qədər yüksək və ali missiyanın daşıyıcıları olurlar. Onlar millətlərinin və ümumiyyətə bəsər tarixinin inkişafında və təreqqisində müstəsna və əvəzolunmaz rol oynamış olurlar. Yəqin ki, bele insanların ömrü elə bu səbəbdən alov kimi sönümədən, yorulmadan, dayanmadan, son nəfəsə qədər böyük bir məqsədə xidmet etdir və əbədi mübarizəyə həsr olunur. Bele insanlar tarixinin mürekəb anlarında bütün çətinlikləri dəf edərək həmişə zəfər çalır, qalib gelirlər. Heydər Əliyev qalibiyətinin nəticəsi müasir müstəqil Azərbaycan Respublikası və onun bugünkü nəqliyyətləridir" fikirləri ilə ümumiləşdirib. Baş redaktor sonda vurğulayıb ki, ulu öndər Heydər Əliyevin haqqında çoxlu kitablar, elmi əsərlər yazılıb, fəaliyyətinin hər bir sahəsində araşdırımlar aparılıb, fikirlər səsləndirilib. Arxada qalan hər il Ulu Öndərin menali həyatı və titanik fəaliyyəti ilə bağlı daha yeni-yeni araşdırımları zərurətə çevirir. Çünkü dahi şəxsiyyətin xidmətlərinin miqyası o qədər geniş, bugünkü və gələcək nəsillərə çatdırılacaq məqamlar o qədər sonsuzdur ki, daim araşdırımlara, yeni-yeni elmi əsərlərə, kitablara ehtiyac yaranır. Hər birimiz Heydər Əliyev irsinin təbliğatçısı olmalı, Azərbaycanın daha qüdrətli, güclü dövlətə çevriləməsinə öz töhfəmizi verməliyik.

Bakcell mühərribə veteranlarına həsr olunmuş sərgiyə dəstək göstərib

Azərbaycanın ilk Mobil Operatoru və Ən Süreli Mobil Internet Provayderi Bakcell şirkəti Büyük Vətən mühərribəsi veteranlarından bəhs edən sərgiyə dəstək göstərib. 9 May - faşizm üzərində Qələbə Gününe həsr olunmuş "Qələbə rühunu yaşadanlarımız" adlı sərgi "Bakı Metropoliteni" QSC tərəfindən "Bakcell"in dəstəyi ilə "Gənc-

lik" stansiyasının keçidlərindən təşkil edilib. Foto-sərgidə Büyük Vətən mühərribəsində qəhrəmancasına vuruşmuş canlı əfsanələr - azərbaycanlı veteranların fotolarından ibarət tablolar nümayiş olunur. Bununla yanaşı, Büyük Vətən mühərribəsində Azərbaycanın rolü barədə maraqlı, diqqətçəkən məlumatların verildiyi stendlər də sərgilənir.

Mühərribə iştirakçıları haqqında daha ətraflı məlumat almaq üçün sərgidəki şəklin altında yerləşdirilən QR koddan istifadə etmək lazımdır. Sərginin açılışı may ayının 7-de "Bakı Metropoliteni" QSC-nin və "Bakcell"in rəsmi nümayəndələri, həmçinin Büyük Vətən mühərribəsi cəbhələrində döyüşmüş veteranların iştirakı ilə keçirilib.

Əhalinin reproduktiv sağlamlığının qorunması həm Azərbaycan Respublikasında, həm də digər ölkələrdə saxlanmaqdə olan neqativ demoqrafik meyillər və əhalinin depopulyasiyası şəraitində son illər idarəetmə orqanlarının və səhiyyə müəssisələrinin əsas fəaliyyət istiqamətlərindən biri dövlətin sosial siyasətinin səmərəliliyinin meyari olmuşdur.

Y.P.Jilyayeva, Y.V.Jilinskaya və V.Y.Semyonovun sözlərinin görə, insanın reproduktiv funksiyasının hüquqi nizamlanması, onun reproduktiv hüquqları haqqında ilk dəfə 1994-cü ilin sentyabrında Qahirəde keçirilen Əhali və İnkışaf üzrə Beynəlxalq Konfransda hərtərflə danişilmişdir. Bu məsələ sonradan Qadınların Vəziyyətinə dair IV Ümumdünya Konfransının Məruzəsində və konfransın qəbul etdiyi Fəaliyyət Platformasında inkışaf etdirilmişdir. Dünyanın 180 dövləti sırasında Azərbaycan Respublikası da bu sənədi imzalamışdır.

Qahirə konfransında insanın inkışaf kontekstində reproduktiv sağlamlıq "sadəcə, xəstiliklərin, yaxud reproduktiv sistemlə, onun funksiyaları və prosesləri ile bağlı hər bir şeydə şikətliyin olmaması deyil, tam fiziki, əqli və sosial rifah vəziyyəti" kimi müəyyənləşdirilmişdir. Reproduktiv sağlamlığın qorunması isə - "bu sahədə problemlərin qarşısının alınması və həlli yolu ilə reproduktiv sağlamlığı qoruyan metod, texnologiya və xidmetlərin birləşməsi" kimi səciyyələndirilmişdir. Qahirə konfransının göstərilən fəaliyyət programı, ilk dəfə olaraq, müəyyən etmişdir ki, reproduktiv hüquqlar artıq ekser dövlətlərin milli qanunvericilikləri, insan hüquqları üzrə beynəlxalq aktlar tərəfindən qəbul edilən bəzi

reproduktiv hüquqların araşdırılması, məhz konstitusiya müdədalarının nəzərə alınması ilə həyata keçirilməli, müvafiq hüquq və azadlıqların məzmunu prizmasından tədqiq edilməlidir. Belə ki, Melinda Roberts və Devid Vasserman kimi nüfuzlu Qərb alimlərinin fikrincə, reproduktiv hüquqlarla hər bir insanın yaşamaq hüququ, sağlamlığın qorunması hüququ, azadlıq və şəxsi toxunulmazlıq hüququ, şəxsi həyatın toxunulmazlığı, şəxsi, ailə sərrinin qorunması hüququ, həmçinin, şəxsi ləyaqətin tanınması və kişi və qadınların bərabər hüququ aiddir.

I.V.Siluyanovanın göstərdiyi kimi, bəzi reproduktiv hüquqlar əsas hüquqlara xas olan əhəmiyyət kəsb edir. Ona görə də, onlar qanunvericiliklə təsbit olunmuş və konstitusiya müdafiəsi əldə etməlidir. İnsan və vətəndaşın reproduktiv sağlamlığı və reproduktiv hüquqlarının qorunması problemi milli təhlükəsizliyi müəyyənləşdirən dövlət siyasetinin mühüm istiqaməti olmalıdır və dövlətin üzərinə onların hüquqi təminatı öhdəliyi qoyulmalıdır.

A.N.Pişa qeyd edir ki, doğuş prosesinə müdaxilə, genetik baxımdan keyfiyyətsiz mayalanmış toxum hüceyrələrinin çıxış edilməsi imkanı, cinsiyət hüceyrələri ilə manipulyasiya təhlükəsi yeni reproduktiv texnologiyalarla əla-

Vəziyyəti üzrə IV Ümumdünya Konfransının Məruzəsində və bu konfransın qəbul etdiyi Fəaliyyət Platformasında daha da inkişaf etdirilmişdir. Qahirə konfransının bu programı ilk dəfə müəyyən etmişdir ki, reproduktiv hüquqlar bir sıra insan hüquqlarını əhatə edir. Bunnar artıq milli qanunvericiliklə, insan hüquqları üzrə beynəlxalq sənədlərdə tanınmışdır və ümumdünya insan hüquqlarının ayrılmaz tərkib hissəsidir.

A.Mustafayeva yazır: "Beləliklə, belə bir nəticəyə gəldik ki, insanın reproduktiv funksiyasının (reproduktiv hüquqlar) heyata keçirilməsi ilə əlaqədar hüquqlar - bunlar ər-arvadın və ayrı-ayrı şəxslərin hər hansı diskriminasiya, məcburiyyət və zorakılıq olmadan və nəsilartırmaya münasibətdə sərbəst və məsuliyyətli qərar qəbul etmək, bunun üçün zəruri informasiya və vasitələrə malik olmaq, habelə, ailə planlaşdırılmasının və sonsuzluğun aradan qaldırılmasının daha səmərəli metodlarını əldə etmək hüququnu ehtiva edən reproduktiv sağlamlığın ən yüksək səviyyəsinə nailolma hüququ"ur. Reproduktiv hüquqlara bunlar daxildir: sərbəst reproduktiv seçim və ailə planlaşdırılması hüququ; reproduktiv sağlamlığın qorunması və ailə planlaşdırılması üzrə məlumat almaq hüququ; şəxsi həyata müdaxilə edilməməsi

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkışafına Dövlət Dəstəyi Fondu

KIVDF

www.kivdf.gov.az

Bu yazı Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkışafına Dövlət Dəstəyi Fondu maliyyə dəstəyi ilə "İnsan hüquq və azadlıqlarının müdafiəsi, vətəndaşların hüquqi, siyasi mədəniyyət səviyyəsinin yüksəldilməsi, sosial və siyasi fəallığının artırılması" istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb

Reproduktiv sağlamlıq hüququ

insan hüquqlarını ehtiva edir. Bu hüquqlar ümumi hüquqların tərkibi və ayrılmaz hissəsidir. Əhali və İnkışaf üzrə Beynəlxalq Konfrans insan hüquqları sahəsində hansısa yeni bir beynəlxalq-hüquqi norma yaratmayaq, demografik böhranın aradan qaldırılmasına yönəldilmiş insanların reproduktiv fəaliyyətinin bütün aspektlərinə münasibətdə insan hüquqları sahəsində ümumtanınmış normaların tətbiq edilməsini təsdiq etmişdir.

A.Mustafayeva göstərir ki, insanların reproduktiv funksiyanı həyata keçirməsi, sonsuzluğun aradan qaldırılması üçün yeni metodların ortaya çıxmazı son nəticədə yeni insan həyatının yaranmasına yönəlmüşdir və deməli, insanların yaşamaq hüququnun reallaşması formalarından biridir.

Yaşamaq hüququ - insanların ən birinci hüququdur və onun gerçekləşməsinin nəzəri cəhətdən tədqiq edilməsi bu hüququn yeni səmərəli təminatlarının axtaşlarına istiqamətlənməlidir. Bundan başqa, reproduktiv hüquqlar dövlərin konstitusiyalarında və insan hüquqları haqqında beynəlxalq paktlarda təsbit edilən insan və vətəndaşların bəzi mülki (şəxsi) və sosial hüquqlarının elementləridir. Ona görə də, hesab edirik ki, rep-

qədar hüquqi və əxlaqi məsələləri müəyyənləşdirmişdir: bu cür praktika ilə məşğul olmaq hüququ, rüşeymin hüquqi və etik statusu, süni mayalandırmmanın hüquqi və əxlaqi statusu, rüşeymlərin, toxum hüceyrələrinin, spermatozoidlərin dondurululmasının qanuniliyi, onların saxlanması müddətləri və resipiyyentlər üçün istifadəsi (toxum hüceyrələrinin, spermatozoidlərin, rüşeymlərin donorluğu), cinsiyət hüceyrələri donorlarının hüquq və vəzifələri, surrogat analığın hüquqi və etik xüsusiyyətləri və s.

Dünyada əhalinin reproduktiv sağlamlığının pisləşməsi problemlərinə həsr olunmuş beynəlxalq konfransların (1968-ci il mayın 23-də Tehranda keçirilən İnsan Hüquqları üzrə Beynəlxalq Konfransı 1985-ci ilde Mexikoda keçirilmiş Əhali üzrə Konfrans; 1994-cü ilde Qahirəde keçirilmiş Əhali və İnkışaf üzrə Beynəlxalq Konfrans) sənədlərinin təhlili əsasında müəllif tərəfindən reproduktiv hüquqların təyinatı verilmiş, onların məzmunu və hüquqi xüsusiyyətləri etraflı şəkildə təhlil edilmişdir.

Reproduktiv hüquqlar haqqında hərəkəfl Müzakirələr ilk dəfə 1994-cü ilde Qahirəde keçirilmiş Əhali və İnkışaf üzrə Beynəlxalq Konfransda aparılmış, Qadınların

hüququ və reproduktiv sağlamlığın qorunması üzrə xidmətlər ələrən məxfilik; reproduktiv sağlamlığın qorunması məqsədilə xüsusişəmisi təbii yardım almaq hüququ; reproduktiv sağlamlığın qorunması və sonsuzluğun müalicəsi məqsədilə elmi tərəqqinin nailiyyətlərindən istifadə etmək hüququ; cinsiyət hüceyrələrinin donorluğu və saxlanması hüququ; öz reproduktiv hüquqlarının müdafiəsi hüququ.

Əksər ölkələrin qanunvericilikləri kimi, Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi də reproduktiv hüquqların qorunmasına münasibətdə beynəlxalq hüquqi sənədlərə bütövlükde uyğun gəlir (Ümumdünya İnsan Hüquqları Bəyannaməsi; Qadınlara münasibətdə diskriminasiyanın bütün formalarının ləğv edilməsi haqqında Konvensiya; Uşaq hüquqları haqqında BMT Konvensiyası; İqtisadi, sosial və mədəni hüquqlar haqqında Beynəlxalq Pakt; Mülki və siyasi hüquqlar haqqında Beynəlxalq Pakt), Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası və sağlamlığın, anaların, uşaqların qorunması, ailənin sosial dəstəklənməsi üzrə xüsusi qanunvericilik aktları ilə, məqsədli proqramlarla tənzimlənir. Bu sənədlərdə vətəndaşların, o

cümlədən Azərbaycan Respublikası vətəndaşlarının bir sıra hüquqları təsbit olunmuşdur. Bunlar ayrıca və ya digər hüquqlarla birgə nəzərdən keçirilə bilər və insanların reproduktiv sağlamlığının qorunmasına və reproduktiv fəaliyyətinin müdafiəsinə xidmət edir." Belə ki, Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasında kişilərin və qadınların ayrı-ayrı reproduktiv hüquqlarının qorunmasına yönəlmüş bir sıra maddələr vardır (Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasına uyğun olaraq, ailə, analar və uşaqlar dövlətin müdafiəsi altındadırlar). Dövlət həyatının bütün sahələrində uşaqların maraqları və rifahının prioritətləri uşaq hüquqları haqqında Konvensiyada təsbit edilmişdir. BMT Baş Assambleyası tərəfindən 1989-cu il noyabrın 20-də qəbul edilən bu sənəd üzrə öhdəlikləri yerinə yetirməyi Azərbaycan Respublikası da öz üzərine götürmüşdür. Ana və uşaqların, ailənin müdafiə olunmasının konstitusiya prinsipi Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyində və onun subyektlərində; sağlamlığın müdafiəsi haqqında, emək və eməyin müdafiəsi haqqında, nikah və ailə haqqında, eləcə də hüququn digər sahələrinin bir sıra normalarında öz konkret ifadəsini və inkışafını

tapmışdır.

Hər halda biz belə bir ümumi qənaətə gelmişik ki, qüvvədə olan hüquqi normalar natamadır, ortaya çıxan problemlərin yalnız ayrı-ayrı aspektlərinə toxunur, reproduktiv funksiyanın gerçekləşməsi və reproduktiv sağlamlığın mühafizəsi üçün şərait və imkanları tam halda təmin etmir. İnsanın reproduksiyası sahəsində hüquqi münasibətləri tənzimləyən mövcud normalar növbəti strukturlaşmanı və daxili razılaşmını tələb edən muxtar sahələrəsi kompleksidir. Şübhəsiz, əhalinin reproduktiv sağlamlığına qayğı göstərilməsi dövlətin əsas sosial funksiyalarından biridir. Bunun reallaşması isə, ilk növbədə, hüquqi mexanizmlərdəki dəyişikliklərlə müşayiət olunmalıdır.

Beləliklə, insanların reproduktiv fəaliyyəti sahəsində yaranan ictimai münasibətlərin hüquqi nizamlanmasını yaxşılaşdırmaq məqsədilə vətəndaşların reproduktiv hüquqlarını təsbit edən və onların reallaşması mexanizmlərini müəyyənləşdirən yeni qanunlar qəbul edilməsi və qüvvədə olan hüquqi aktların təkmilləşdiriləsi zəruridir.

**Vahid Ömərov,
fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru**

Ağstafada Ulu Öndərin 96 illiyinə həsr edilmiş futbol turniri başa çatıb

Ümummilli Lider Heydər Əliyevin anadan olmasının 96 illiyi münasibətə YAP Ağstafa rayon təşkilatının və rayon Gençlər və İdman idarəsinin birgə təşkilatçılığı ilə təşkil edilmiş futbol üzrə Ağstafa

rayon çempionatına yekun vurulub. SİAnın verdiyi məlumatə görə, aprel ayının 5-dən start götürən çempionatda 18 komanda mübarizə aparırdı. May ayının 9-da gərgin idman mübarizəsi ilə keçən final oyununda Ağstafa şəhər və Poylu kənd komandaları qarşılaşıb. Oyun Poylu kənd komandasının qələbəsi ilə başa çatıb. May ayının 10-da Heydər Əliyev parkında qaliblərin mükafatlandırılması mərasimi keçirilib. Mərasimdə Ağstafa rayon icra Hakimiyətinin başçısı Nizaməddin Quliyev, YAP Ağstafa rayon təşkilatının sədri Ramiz Tatarov, rayon idarə-müəssisə rəhbərləri, ictimaiyyət nümayəndələri iştirak ediblər. Mərasimi YAP Ağstafa rayon təşkilatının sədri Ramiz Tatarov giriş sözü ilə açaraq qeyd edib ki, Heydər Əliyev idmanın, bədən tərbiyəsinin inkişafını hər bir sivilizasiyalı xalqın ali ideallarının təcəssümü olmaqla yanaşı, həm də dövlətin beynəlxalq nüfuz və mövqelərinin tətənəsi kimi qiymətləndirirdi.

Sonda çempionatın I, II, və III yerlərini tutmuş komandalara YAP Ağstafa rayon təşkilatının kubok, medal, diplom və qiymətli hədiyyələri təqdim edilib. Dünən həmçinin, ulu öndər Heydər Əliyevin anadan olmasının 96-ci ildönümü ilə əlaqədar ağacəkmə aksiyası keçirilib.

Təbrik edirik!

Bu gün Azərbaycan Jurnalistlər Birliyinin üzvü Vüdat Suleymanovun doğum günüdür. Bu münasibətə Vüdat müəllimi həyat yoldaşı Matan xanım, övladları Cəfərqulu, Kənan, Novruz, İlhamə, nəvərləri Altay, Yusif, Elcan, Nuray, Aytac və Gülay səmimi qəlbən təbrik edir və ona möhkəm can sağlığı, xoşbəxt illər arzu edirlər.

ELAN

ADPU-nun tarix ixtisası üzrə IV tələbəsi İbrahimli Toğrul Əliheydər oğlunun adına verilmiş tələbə biletini itdiyi üçün etibarsız sayılır.

* * *

ADPU-nun təlim sosial-psixoloji xidmət ixtisası üzrə magistrı Osmanlı Əfsanə Elçin qızının adına verilmiş magistr biletini itdiyi üçün etibarsız sayılır.

* * *

Kimya müəllimliyi ixtisası üzrə III kurs tələbəsi Şirməmmədova Aynur Yaşar qızının adına verilmiş tələbə biletini itdiyi üçün etibarsız sayılır.

* * *

ADPU-nun təsviri incəsənət ixtisası üzrə II kurs tələbəsi Elgarlı Aysel Rövşən qızının adına verilmiş tələbə biletini itdiyi üçün etibarsız sayılır.

* * *

ADPU-nun ibtidai təhsil fakültəsinin III kurs tələbəsi Teymurova Natavan Məmmədəga qızının adına verilmiş tələbə biletini itdiyi üçün etibarsız sayılır.

* * *

Baş redaktor:

Bəhrəz Quliyev

Baş redaktorun müavini:

Valeh Məhərrəmli
Fətulla Həsənov

Ünvanımız: Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyov
küçəsi, 66.

Şəhadətnamə: № 022492
<http://www.ses-news.az>
<http://www.sesqazeti.az>
E-mail: ses@sia.az
Tel: 598-33-90 Faks: 493-11-62

Redaksiyanın mövqeyi ilə müəllifin
mövqeyi üst-üstə düşməye bilər.

Qəzet "Səs" in komputer mərkəzində yığılır, səhifələrin
"Azərbaycan" nəşriyatında çap olunur.
Qəzetdə AzərTAC, SIA və AZADINFORM informasiya
agentliklərinin məlumatlarından istifadə olunur.

Qəzet
bazar və bazar
ertəsindən
başqa hər gün
nəşr olunur
Tiraj: 4600

Ses

Son sahifə

11 may

BSU-da "Heydər Əliyevin psixoloji portreti" adlı tədbir keçirilib

Dünən Bakı Slavyan Universitetində YAP Nəsimi rayon təşkilatı BSU ərazi ilk partiya təşkilatı və Pedaqogika fakültənin Pedaqogika və psixologiya kafedrasının təşkilatçılığı ilə Ulu Öndər Heydər Əliyevin anadan olmasının 96-ci ildönümüne həsr olunmuş "Heydər Əliyevin psixoloji portreti" adlı tədbir keçirilib. Tədbirin əvvəlində Azərbaycanın Dövlət Himni səsləndirilib, Ümummilli Liderin xatirəsi bir dəqiqəlik süxurla yad olunub.

Tədbiri giriş sözü ilə açan BSU-nun ərazi ilk partiya təşkilatının sədri Sevinc Axundova "Heydər Əliyev və Azərbaycan quruculuğu" adlı məruzə ilə çıxış edib. O, Ulu Öndər Heydər Əliyevin siyasi portretində birləşən ali dəyərləri sadalayıb, Onun Azərbaycan tar-

xının keşməkeşli möqamlarında müstəqillik uğrunda yeritdiyi siyasetindən söz açıb.

Sonra YAP-a yeni üzv olan BSU əməkdaşlarına üzvlük vəsiqəleri təqdim olunub.

Təqdimatdan sonra Diplomatya və xarici siyaset kafedrasının müəllimi Oqtay Sadıqzadənin "Heydər Əliyevin daxili və xarici siyaseti" mövzusunda məruzəsi dinlənilib. O.Sadıqzadə çıxışında Ulu Öndərin neft və enerji siyaseti, onun YAP sıralarında apardığı kadr İslahatı, elmin və incəsənətin Azərbaycanda inkişafı istiqamətində gördüyü işlərdən ətraflı bəhs edib. BSU ərazi ilk partiya təşkilatı gənclər birliliyin feal nümayəndəsi Axyan Əzizov "Heydər Əliyev - gənclərin himayədarı, uşaqların dostu" adlı məruzəsində Siyasi Li-

der Heydər Əliyevin Azərbaycan gənclərinə qayğısı, Onun ölkəmizdə həyata keçirdiyi gənclər siyaseti, təhsil istiqamətində apardığı islahatalar, Prezident İlham Əliyevin Heydər Əliyevin siyasi kursunun davamçısı kimi Azərbaycan gənclərinə qayğısı barədə ətraflı söz açıb.

Pedaqogika və psixologiya kafedrasının müəllimi Aygün Əliyeva "Heydər Əliyevin sözə demedikləri" adlı məruzəsində verbal və qeyri-verbal nitqin siyasetdə rolundan danışıb. Sonra Pedaqogika və psixologiya kafedrasının müəllimi Nisa Abdullayeva "Heydər Əliyev ailə başçısı olaraq" adlı məruzəsi ilə çıxış edib. N.Abdullayeva Heydər Əliyevin Zərifə xanım Əliyevaya bəslədiyi ülvə məhəbbətindən, Onun ailəsinə olan xüsusi qayğı və diqqətindən danışıb.

Tədbirin sonunda çıxış edən BSU-nun tədris işləri üzrə prorektoru, professor Telman Cəfərov Ümummilli Lider Heydər Əliyevin siyasi portretinde Onun səmimiyyətinin əsas amil olduğunu diqqətə çatdırıb. Prorektor BSU rəhbərliyi və müəllim-tələbə kollektivinin Ümummilli Liderin ildönümü ərefəsində Cəbrayıl rayonunun Cocuq Mərcanlı kəndinə səfərindən, Cocuq Mərcanlı kənd tam orta məktəbinde BSU-nun təşkilatçılığı ilə keçirilən Ulu Öndər həsr olılmış tədbirdən də söz açıb.

ZÜMRÜD

Qaradağ rayon icimaiyyəti Ulu Öndər Heydər Əliyevin anadan olmasının 96-ci ildönümünü qeyd edib

Heydər Əliyevin abidəsi önnə gül dəstələri qoymaqla, Azərbaycanın memarı və qurucusuna öz dərin ehtiramlarını bildiriblər.

Dünən Lökbatan qəsəbəsindəki Heydər Əliyev Parkında Ulu Öndərin anadan olmasının 96-ci ildönümü ilə əlaqədar Ümummilli Lider Heydər Əliyevin abidəsi önünde əklilqoyma mərasimi keçirilib. Mərasimdə Qaradağ rayon icra hakimiyəti başçısı Süleyman Mikayılov, Milli Məclisin deputatı, YAP Qaradağ rayon təşkilatının sədri Aydın Hüseynov, şura üzvləri və rayon icimaiyyətinin nümayəndələri iştirak ediblər. İlk önce, Qaradağ rayon icra hakimiyəti başçısı Süleyman Mikayılov və şura üzvləri Ümummilli Lider Heydər Əliyevin abidəsi önnə əklil və gül dəstələri düzüblər. Daha sonra rayonun idarə, müəssisə və təşkilat rəhbərləri, ardıcıl olaraq mərasimə toplanmış icimaiyyət nümayəndələri Ümummilli Lider

RƏFIQƏ